

Razvoj glazbenog obrazovanja u Vinkovcima

Tustanovski, Vilim

Master's thesis / Diplomski rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Academy of Arts and Culture in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:251:519599>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-28**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Arts and Culture in Osijek](#)

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU
ODSJEK ZA GLAZBENU UMJETNOST
SVEUČILIŠNI DIPLOMSKI STUDIJ GLAZBENE PEDAGOGIJE

VILIM TUSTANOVSKI

**RAZVOJ GLAZBENOGA OBRAZOVANJA U
VINKOVcima**

DIPLOMSKI RAD

MENTORICA

doc. dr. sc. Brankica Ban

Osijek, 2024.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Predmet i ciljevi rada	1
1.2. Metode istraživanja i izvori podataka	1
1.3. Sadržaj i struktura rada	2
2. POVIJESNI KONTEKST U VRIJEME OSNUTKA ŠKOLE	3
2.1. Lokalni povijesni kontekst	7
3. RAZVOJ GLAZBENE ŠKOLE I GLAZBENOGA OBRAZOVANJA U VINKOVcima ..	10
4. ISTRAŽIVANJE I ANALIZA DOKUMENTACIJE ŠKOLE OD 1999.	36
5. ZAKLJUČAK	50
6. LITERATURA	51

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

kojom ja Vilim Tustanovski potvrđujem da je moj diplomski rad
pod naslovom Razvoj glazbenog obrazovanja u Vinkovcima

te mentorstvom doc. dr. sc. Brankice Ban

rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima i oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio diplomskog rada nije napisan na nedopušten način, odnosno da nije prepisan iz necitiranog rada, pa tako ne krši ničija autorska prava. Također izjavljujem da nijedan dio ovoga završnog/diplomskog rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

U Osijeku, 23.10.2024.

Potpis

Sažetak

U prvom dijelu ovoga rada analiziraju se povijesni konteksti i društveni uvjeti koji su doveli do osnivanja škole, uključujući značajnu ulogu vinkovačke Gimnazije u razvoju glazbene kulture. Rad se bavi razvojem škole kroz različite izazove, uključujući promjene u nastavničkom kadru, financijske poteškoće i utjecaje ratnih zbivanja, te načinima na koje je škola održala svoju funkciju unatoč tim preprekama.

Drugi dio ovoga rada istražuje dokumentaciju škole nakon 1998. godine, kada su se dogodile značajne promjene u organizaciji i programima, uključujući otvaranje srednje glazbene škole, uvođenje općeobrazovnih predmeta i cjelovitoga srednjoškolskoga obrazovanja. Pomoću analize podataka i knjiga, rad prikazuje utjecaj Glazbene škole Josipa Runjanina na kulturni život Vinkovaca i doprinos razvoju mladih glazbenika.

Ključne riječi: povijesni kontekst, povijesni pregled, Glazbena škola Josipa Runjanina Vinkovci, razvoj glazbene kulture.

Abstract

The first part of the study analyzes the historical contexts and social conditions that led to the establishment of the school, including the significant role of the Vinkovci Gymnasium in the development of musical culture. The study addresses the school's evolution through various challenges, including changes in teaching staff, financial difficulties, and the impacts of wartime events, as well as the ways in which the school maintained its function despite these obstacles.

Second part of this study examines the school's documentation after 1998, when significant changes occurred in its organization and programs, including the introduction middle music school and general education subjects and secondary education. Through the analysis of data and books, the work illustrates the impact of the Josip Runjanin Music School Vinkovci on the cultural life of Vinkovci and its contribution to the development of young musicians.

Keywords: historical context, historical overview, Josip Runjanin Music School Vinkovci, development of musical culture.

1. UVOD

Vinkovci su grad bogate povijesti, glazbene i općenito kulturne baštine koja obuhvaća ne samo *narodski*, šokački izričaj utkan u djelovanje brojnih kulturno-umjetničkih društava ili Vinkovačkih jeseni kao najznačajnije manifestacije toga tipa u Republici Hrvatskoj, već i jedan dublji odnos s glazbom u svim njezinim oblicima. Najbolji primjer toga djelovanje je Glazbene škole Josipa Runjanina, koja predstavlja okosnicu formalnoga glazbenoga obrazovanja u Vinkovcima. Osnovana 1948. godine, škola je nastala kao rezultat dugogodišnje tradicije glazbenoga obrazovanja u ovome gradu i razvijala se kroz različite oblike i institucije, uključujući pjevačke i glazbene škole pri vinkovačkoj Gimnaziji.

1.1. Predmet i ciljevi rada

Predmet ovoga rada prikaz je formalnoga glazbenoga obrazovanja u Vinkovcima od sredine 20. stoljeća do današnjega dana na primjeru Glazbene škole Josip Runjanin u Vinkovcima.

Ciljevi rada su:

- na sažet i pregledan način dokumentirati povijest razvoja Glazbene škole Josipa Runjanina u Vinkovcima
- prikazati kretanje interesa za formalnim glazbenim obrazovanjem u Vinkovcima tijekom promatranoga razdoblja
- na primjeru Glazbene škole Josipa Runjanina prikazati razvoj formalnoga glazbenoga obrazovanja u Vinkovcima.

1.2. Metode istraživanja i izvori podataka

Istraživanje je provedeno pregledom dostupne povijesne dokumentacije i baze podataka Glazbene škole. Pritom su podatci o povijesti glazbene škole do školske godine 1998/1999. prikupljeni iz sekundarnih izvora, poput monografija. Podatci koji se odnose na naredno razdoblje, odnosno od školske godine 1999/2000. pa do danas su prikupljeni iz primarnih izvora, odnosno iz baza podataka Glazbene škole, te organizirani u cjelinu.

1.3. Sadržaj i struktura rada

U sljedećem poglavlju ovoga rada, prikazani su povijesni konteksti i društveni uvjeti koji su doveli do osnivanja škole.

U trećem poglavlju, analizira se razvoj škole u različitim izazovima, uključujući promjene u nastavničkom kadru, financijske poteškoće i utjecaje ratnih zbivanja, te načini na koje je škola održala svoju funkciju unatoč tim preprekama.

U četvrtom poglavlju prikazane su značajne promjene u organizaciji i programima koje su se dogodile nakon 1998. godine, uključujući otvaranje srednje glazbene škole, uvođenje općeobrazovnih predmeta i cjelovitoga srednjoškolskoga obrazovanja te kretanje interesa za formalnim glazbenim obrazovanjem u Vinkovcima, analizom broja upisanih učenika, pregledom interesa za pojedine predmete/instrumente, te pregledom glazbenih postignuća tih istih učenika.

U zaključku je napravljen osvrt na prikazanu povijest i trendove te se nudi procjena utjecaja Glazbene škole Josipa Runjanina na odnos prema glazbi u Vinkovcima i njezinu ulogu u razvoju formalnoga glazbenoga obrazovanja.

2. POVIJESNI KONTEKST U VRIJEME OSNUTKA ŠKOLE

“Polazne osnove za prosvjetni rad bile su vrlo nepovoljne. Broj nepismenih bio je velik. U ruralnim sredinama često se izostajalo s nastave, ponajprije zbog rada djece na poljoprivrednim poslovima ili zbog sličnih obaveza. Nastava se u mnogim mjestima odvijala u privremenim, neadekvatnim prostorima, gradile su se jednorazredne škole s učiteljskim stanovima. Nastavnički su kadrovi bili malobrojni i nedovoljno osposobljeni za rad. Nastavu su često vodile osobe bez odgovarajuće stručne spreme, katkad s kratkim učiteljskim tečajem, a nerijetko i bez njega. Otvarao se velik broj učiteljskih škola te tečajevi osposobljavanja učitelja za pedagoške poslove.” (Duraković, 2019: 21)

Prema Duraković (2019) politika je imala velik utjecaj na umjetničko područje te se od glazbenika očekivalo: “da svojim djelima ostanu vezani uz svoju sredinu, da stvaraju umjetnost koja će biti realistička po formi, i socijalistička po sadržaju” (Duraković, 2019: 24), a da se posebna pažnja pridavala glazbi koja je mogla buditi nacionalnu svijest.

“Glazbeni odgoj spadao je u područje estetskog odgoja i s ostalim odgojno-obrazovnim područjima (intelektualnim, moralnim, radnim i fizičkim) te je činio cjelinu kojoj je cilj bio formiranje svestrano razvijenog čovjeka.” (Duraković, 2019: 25)

“Konceptija estetskog obrazovanja bila je postulirana u nekoliko osnovnih idejnih smjernica. Neizostavni je lajtmotiv narativa u nastavi glazbe bila potreba da se nadiđu klasne, rodne i intelektualne barijere u glazbenom obrazovanju s krajnjim ciljem promjene socijalnog sastava publike i profesionalnih glazbenika. Naglašavalo se kako je nasuprot ranijoj glazbenoobrazovnoj praksi u kojoj se “ugađalo ukusu muzički neobrazovanog korisnika iz odabranog društvenog sloja koji je muzici nametao svoje konzervativne ograde ekskluzivnosti i individualizma”, u socijalističkom društvu stjecanje glazbenih znanja omogućeno svima.” (Duraković, 2019: 25)

“Jedna od važnijih karakteristika narativa o glazbenoj nastavi u poratnim godinama bilo je apostrofiranje ideje kolektiviteta po kojemu se prepoznavala i iskazivala pripadnost skupini. Nastavu je valjalo organizirati kao kolektivni rad u kojem se učenici navikavaju na uzajamno pomaganje, na ravnopravne prijateljske odnose, borbu mišljenja i svjesnu disciplinu. Kolektiv se smatrao osnovom odgoja za novo društvo u kojem će svaki pojedinac stremiti k ostvarenju općih radnih zadataka.” (Duraković, 2019: 28)

Duraković (2019) navodi kako 1951. godine pet učiteljskih škola nije imalo stručne nastavnike tako da se polaznici nisu osposobljavali, a 1952. godine Nastavni plan i program za učiteljske škole propisao je izvođenje nastave iz solfeggia s diktatom, zbornoga pjevanja, sviranja instrumenta i teorijom i povijesti glazbe. Tambura je postala najzastupljeniji instrument u školama s obzirom na prednosti kao što je cijena, dobavlјivost, pogodnost i za individualan rad s učenicom, ali i za skupno muziciranje, jednostavnost transporta itd.

“S ciljem unaprјeđenja nastave, na Prvom saveznom savjetovanju muzičkih pedagoga u Hrvatskoj održanom 1956. godine između ostalog je donesena preporuka da se u učiteljske škole primaju “samo muzikalni učenici”, ali da se od tog zahtjeva može i odstupiti... Donesen je i zaključak kako svi učenici moraju učiti klavir, čime se pokušala dokinuti već navedena praksa da se za obligatni predmet odabiru tambure. Od nastavnika glazbe u učiteljskim se školama očekivalo da se služe raznim priručnicima i zbirkama i da pišu svoje vlastite vježbe, no mnogi među njima za takvo što nisu imali znanja i vještina, pa su se pri učenju služili *Muzičkom početnicom* i *Muzičkom vježbenicom* Božidara Antonića, udžbenicima koji su bili namijenjeni učenicima osmogodišnjih škola i prilagođeni njihovom uzrastu.” (Duraković, 2019: 32)

“Da bi premostili manjkavosti u znanju, učitelji su se dodatno obrazovali na velikom broju raznih pedagoških tečajeva za zborovođe i nastavnike glazbenog odgoja. Uza sva ta nastojanja, kadrova je kronično nedostajalo i koncem pedesetih godina. Prema podacima iz 1958. godine, primjerice, na teritoriju Narodne Republike Hrvatske u 20 učiteljskih škola bilo je angažirano svega 5 profesora i 4 nastavnika glazbe te čak 9 stručnih učitelja i 6 glazbeno nekvalificiranih učitelja.” (Kuntarić, 1958 prema Duraković, 2019: 33)

“Donošenjem Zakona o pedagoškim akademijama 1960. godine, učiteljske škole prestale su s radom (posljednja generacija školovanje je završila 1965. godine), a umjesto njih uveden je dvogodišnji studij na Pedagoškim akademijama.” (Duraković, 2019: 35)

“Osnivanjem studija glazbenog odgoja na pedagoškim akademijama stvoreni su konačni preduvjeti za stručno obrazovanje nastavnika glazbenog odgoja... Nastavni je program sadržavao metodiku nastave glazbe, slušanje, poznavanje oblika dječjeg stvaralaštva, uporabu školskog instrumentarija te korelaciju glazbe s ostalim nastavnim područjima.” (Duraković, 2019: 36)

“Godine 1965./1966. započeo je s radom i studij za nastavnike glazbenog odgoja pri Muzičkoj akademiji u Zagrebu.” (Duraković, 2019: 36)

Duraković (2019) navodi kako su prvih dvadeset poratnih godina nastavnici glazbenoga odgoja mogli biti raznolikih kvalifikacija zbog malog broja obrazovnih institucija, a donošenjem Općeg zakona o školstvu 1958. godine nastavnici sa srednjom stručnom spremom nisu se više mogli zaposliti u osnovnoj školi.

“Godine 1965. nastavnika muzičkog odgoja u osnovnim školama još je uvijek bilo beznadno malo: prema službenim podacima nedostajalo je oko 1100 nastavnika, odnosno u 1556 škola samo su 232 nastavnika bila kvalificirana, 800 ih je bilo bez stručnih kvalifikacija, a 215 škola uopće nije imalo nastavnika muzičkog odgoja.” (Duraković, 2019: 38)

Prema Duraković (2019) potporu učiteljima i nastavnicima nastojala je osigurati strukovna udruga glazbenih pedagoga koja je započela s radom 1955. godine.

Kako navodi Duraković (2019) aktivnosti Udruženja fokusirale su se na organiziranje seminara za unaprijeđenje nastave, organizaciju smotri zborova, nastupa i koncerata, suradnju sa “Školskim radiom” i Muzičkom omladinom, poticanje tiskanja zbornika zborske literature i sl.

“Posebno važan dio angažmana bilo je pokretanje glasila Udruženja muzičkih odgojitelja Hrvatske, časopisa *Muzika i škola*. Prvi broj časopisa objavljen je u siječnju 1956. godine.” (Duraković, 2019: 41-42)

Prema Markasović (1998) Zakon o odgoju i obrazovanju nije posvećivao posebnu pažnju glazbenom obrazovanju prije 1990-tih godina, kada je po prvi puta uređen s glazbenim školama na umu.

“Za razliku od plana iz 1946. koji je nalagao pjevanje po sluhu, programi iz 1948. godine u glazbenu su nastavu uveli iznimno ambiciozne zahtjeve elementarnoga glazbenog opismenjavanja od trećeg, odnosno četvrtog razreda, uz pomoć “Tonika – Do” metode, “služeći se notama. intonatorom i fonomimijom”.” (Duraković, 2019: 43)

Prema Duraković (2019) prosvjetna vlast je 1951. godine donijela novi Nastavni plan i program prema kojem je broj sati pjevanja i dalje isti. Osim pjevanja i opismenjavanja, program je naveo

područje *slušanja glazbe* realizirano na način prilagođen mogućnostima pojedine obrazovne ustanove, *glazbeni život* koji se odnosio na pojašnjavanje glazbenih pojmova, te *stvaralački rad*. Osim “glazbenog opažanja”, “primjeni opaženog” i pjevanja od četvrtoga se razreda uvodilo glazbeno opismenjavanje. Od sedmoga razreda zadatci bi bili transponiranje melodije ili pisanje diktata. Koristila se “Tonika - Do” metoda, a svaki je razred trebao imati interni zbor unutar okvira nastave.

“S obzirom na nevelike mogućnosti nastavnog kadra, prvi su planovi u središte stavljali sadržaje koje je bilo moguće provoditi i bez posjedovanja specifičnih stručnih kompetencija učitelja, pa se tako nastava većinom svodila na pjevanje po sluhu.” (Duraković, 2019: 48)

“Nastavni plan i program iz 1958. godine preporučao je slobodan izbor oblika, sredstava i metoda rada u nastavi, “ako su one u skladu s načelima suvremene pedagogije”, a funkcionalna je metoda priznata kao jednakopravna ostalima, odnosno eksponiranoj “Tonika – Do” metodi. U Nastavnom planu i programu iz 1960. godine izrijekom se spominjao rad po funkcionalnoj metodi, a Savjet za prosvjetu NRH-a odobrio je knjigu *Sedam nota, sto divota* za primjenu u osmogodišnjim i nižim muzičkim školama.” (Duraković, 2019: 58)

Prema Duraković (2019) 1960. godine donesen je Nastavni plan i program koji je uveo i područje sviranja, a za glazbeni odgoj u prva tri razreda bilo je predviđeno čak četiri puta tjedno po pola sata, a dva sata tjedno od četvrtoga razreda.

Prema Duraković (2019.) od 1950. godine nastavnici su koristili *Metodiku muzičke nastave* Jože Požgaja koji je bio tematski poprilično opsežan, a od 1951. za pomoć u radu mogla se koristiti i knjiga *Metodičke upute za rad s dječjim zborom u općeobrazovnim školama* Josipa Završkog.

“Uvid u izdanja udžbenika i priručnika koja su objavljena u prvim dvama poratnim desetljećima pokazuje da su se razlikovala više prema metodičkim nego prema ideološkim koncepcijama. Dok je prvo poratno razdoblje bilo obilježeno prijedporima oko uvođenja “Tonika – Do” metode te načina opismenjavanja, u šezdesetima se fokus premjestio na pjevanje kao dominantnu aktivnost nastavnog procesa, no iznova u cilju stjecanja osnovnog glazbenog vokabulara.” (Duraković, 2019: 67)

Prema Duraković (2019) upoznavanju učenika s glazbenom literaturom pružao je program “Školskog radija” Radio Zagreba koji je započeo s djelovanjem 1953. godine.

“Koncerti se u seoskim sredinama i u manjim mjestima nisu održavali, pa je škola bila jedino mjesto za upoznavanje glazbenih ostvarenja. Tumačenje i pojašnjavanje tzv. ozbiljnoglazbene literature kao “općeljudskog dobra”, kapitala koji treba biti dostupan svima, predstavljalo je problem onim učiteljima i nastavnicima koji ostvarenja tzv. visoke kulture ni sami nisu dovoljno poznavali... Velik problem predstavljala je i raspodjela kadrova, učitelji glazbe često su bili zaposleni u više ustanova, a oni obrazovaniji i stručniji željeli su raditi u većim sredinama te su se opirali odlasku na selo... Ostvarivanje ciljeva i zadaća glazbenog odgoja time je bilo dodatno usporeno jer su se u manje sredine, kojima su vješti i stručni kadrovi bili najpotrebniji, katkad raspoređivali oni s manje specifičnih stručnih vještina.” (Duraković, 2019: 82-83)

2.1. Lokalni povijesni kontekst

Prema Markasović (1998) prva je glazbena škola na području Vinkovaca bila aktivna dvadesetak godina, počevši s radom pri vinkovačkoj Gimnaziji 1854. godine, a nakon zatvaranja glazbene škole zbog financijskih razloga u Gimnaziji se nastavlja održavati zbor i tamburaški orkestar još desetljećima.

“Glazbena škola pri vinkovačkoj Gimnaziji počela je raditi školske godine 1854./55., a prvi je učitelj bio je Maksimilijan Adler, koji je ujedno svirao u crkvi i vodio crkveni zbor u kojem su pjevali profesori i učenici. Nastava glazbe je u školskim izvješćima, uz crtanje, kaligrafiju, stenografiju, a kasnije i francuski jezik, iskazivana kao neobvezatan (neobligatan) predmet. Prve školske godine nastavu su pohađala 33 učenika. Nastava pjevanja održavana je četiri sata tjedno, a instrumentalna 10 sati. Neki učenici pohađali i pjevanje i instrumentalnu glazbu, dok su ostali pohađali ili jedno ili drugo.” (Markasović, 1998: 36)

“Sve do potkraj šezdesetih učenici su, osim pjevanja, učili svirati samo violinu. Kako se u izvješćima iz šezdesetih godina spominje samo sviranje violine, treba pretpostaviti da je sve do sedamdesetih godina prošloga stoljeća violina bila jedini instrument koji se učio. U pregledu školskih učila za školsku godinu 1854./55. navodi se da je među glazbenim učilima Gimnazija

povećala broj muzikalija, između ostalih, za 21 kanon, i jedan Mozartov adagio te veliki Haydnov oratorij. Slijedeće godine broj muzikalija povećan je za pet djela, ali se ne navodi kojih. Prema izvješću za slijedeću godinu (1855./56.) školu je pohađalo 17 učenika. Unatoč istoj cijeni nastavnoga sata, broj učenika se smanjio. U izvješću školske godine 1857./58. saznajemo da 10 učenika pohađa nastavu pjevanja, a 20 nastavu violine, 1859./60. 12 pjevanje, 14 violinu, 1860./61. isto kao i prethodne godine. Nažalost školska izvješća u šezdesete godine nisu sačuvana i sve je manje podataka o glazbenoj školi. Jedini sačuvani podaci govore da je učitelj i dalje Maksimilijan Adler, da svake godine prima za svoj rad novčanu potporu i da održava glazbenu nastavu.” (Markasović, 1998: 36-37)

“Sačuvano je samo jedno školsko izvješće iz 1873./74. iz kojega saznajemo da su sedamdesetih godina u glazbenoj školi, osim pjevanja i violine, đaci učili još violu, gitaru, klavir i flautu. Učenici su podijeljeni po razredima (od prvoga do osmog) i u dva kursa, a nastavu je pohađalo desetak učenika. Izvješće je potpisano s M. A., pa se svakako radi o Maksimilijanu Adleru. Škola je sada djelovala već dvadesetu godinu. Adler je vjerojatno prestao u Gimnaziji predavati 1879. godine, jer se u dokumentima spominje kao učitelj glazbe još samo te godine. U istom dokumentu se kaže da više učenika pohađa privatno nastavu pjevanja kod “Kapellmeistera” Tropša (prethodni dokumenti redovito ga nazivaju samo orguljašem).” (Markasović, 1998: 37-38)

Prema Markasović (1998) ukidanje Vojne krajine izrodilo je pojačanim interesom naroda za kulturni i društveni život, pa kako se razvijao interes rađale su se i mnoge udruge poput Vatrogasnog društva, “Veselog pustinjaka”, “Sloge” i dr.

“U nizu pjevačkih društava s početka ovoga stoljeća posebnu pozornost treba posvetiti Hrvatskom pjevačkom i tamburaškom društvu “Relković”, koje je u svojim serioznim, profesionalnim i kvalitetnim stručnim radom, koji je prelazio lokalne okvire, nadmašilo sva postojeća društva i ostavilo značajan trag u kulturnoj tradiciji Vinkovaca. Društvo je djelovalo četiri desetljeća, a članovi zbora i uprave bili su mnogi ugledni Vinkovčani: Mato Medvedović, Ilija Abjanić, Stjepan Đaković, ravnatelji i profesori vinkovačke Gimnazije, suci, ugledni trgovci.” (Markasović, 1998: 40)

“Tradicija nastave glazbe, započeta u vinkovačkoj Gimnaziji 1854. godine održala se u gradu i nakon prestanka edukacije u Gimnaziji. Školovani i profesionalni glazbenici, kojih je u

Vinkovcima od početka ovoga stoljeća uvijek bilo nekoliko, podučavali su učenike privatno i mnogi su mladići i djevojke pohađali tu poduku. Kad je 1948. godine otvorena Gradska muzička škola u Vinkovcima, ona je već imala izgrađene temelje za svoj rad. Škola je imala tri odjeljenja za klavir, jedno za solo pjevanje i jedno za violinu i privremeni tečaj za harmoniku, a u njoj je radilo šest nastavnika s potrebnom stručnom spremom.” (Markasović, 1998: 43)

“Organizirani oblici glazbenog djelovanja brojni su i raznoliki, a njihovi početci sežu do druge polovine 18. st. Kada je u Vinkovcima počela djelovati pukovnijska glazba VII. Brodske pukovnije. Od tada pratimo njihov razvoj u glazbenoj i pjevačkoj školi pri vinkovačkoj Gimnaziji, pjevačkom društvu “Sloga”, HPTD-u “Relković”, Društvu “Obrtna omladina”, “Ceciliju zboru”... Na takvim bogatim korijenima stasala je 1948. godine, naposljetku, i prva samostalna glazbeno-pedagoška institucija, prva vinkovačka samostalna glazbena škola.” (Markasović, 1998: 47)

3. RAZVOJ GLAZBENE ŠKOLE I GLAZBENOGA OBRAZOVANJA U VINKOVCIMA

Prema Markasović (1998) 2. travnja 1948. godine Ministarstvo prosvjete NRH – Odjel za kulturu i umjetnost šalje suglasnost za otvorenje glazbene škole, a odluku o otvaranju Gradske muzičke škole u Vinkovcima donosi 2. svibnja 1948. godine. Sve su pripreme morale biti gotove do 1. rujna 1948. godine, a prijemni ispit održavao se od 15. do 17. rujna, ispitu je pristupilo 120 kandidata, a 105 kandidata uspjelo je zadovoljiti kriterije. Nakon prijemnoga ispita škola je počela s radom 4. listopada 1948. godine.

“Inicijativa je potekla od Dimitrija Hadži-Maneva, nastavnika glazbe u vinkovačkoj Gimnaziji i Lize Šadura, povjerenice za prosvjetu i kulturu Gradskog narodnog odbora Vinkovci.” (Markasović, 1998: 47)

“Iako u prvi mah nisu zaživjeli svi odjeli, već odjel za klavir, violinu, solo pjevanje i tečaj harmonike, ovi podaci potvrđuju da su nastojanja oko otvaranja glazbene škole i ostvarivanja kontinuiteta glazbenog djelovanja u Vinkovcima bili više od entuzijazma. U početku su svi nastavnici radili honorarno, a školski je sat trajao 60 minuta. Dužina obrazovanja od 6 godine bila je određena Pravilnikom o šestogodišnjim nižim muzičkim školama Ministarstva prosvjete, što je značajno spomenuti jer je postojao i privremeni Pravilnik o četverogodišnjim nižim muzičkim školama. Škola je raspolagala s tri glasovira i jednim harmonijem. U planu za iduću školsku godinu bila je planirana nabavka još jednog glasovira i sedam violina. Prve je godine bilo najviše polaznika klavirskog odjela – čak 70.” (Markasović, 1998: 52)

Prema Markasović (1998) prve je godine najveći problem bio naći stručni nastavnički kadar, međutim svaki je nastavnik imao iskustva u glazbenoj pedagogiji. U nastavničkom kadru većina je bila nastavnika glasovira: Zdenka Gregurić, završila solo-pjevanje i klavir na bečkom Konzervatoriju, Ivana Berković, tada dugogodišnja pijanistica i privatna podučavateljica klavira, Kornelija Živković i Maja Veselinović. Kao nastavnik violine zaposlen je František Horški, koji je imao iskustva u predavanju violine i viole. Rudolf Balija vodio je tečaj harmonike, a prve se godine trebao otvoriti i puhački odjel, ali je odaziv bio nedovoljan. Kao nastavnik puhačkih instrumenata zaposlio se Josip Štaumbringer. Ravnatelj je bio Dimitrije Hadži-Manev koji je

tokom svoga radnoga iskustva predavao solfeggio i solo-pjevanje u Sofiji, te bio nastavnik glazbene kulture u vinkovačkoj Gimnaziji. Tako nastavnički kadar prve godine broji 7 nastavnika, uključujući i ravnatelja. (Markasović, 1998: 51-52)

Prema Markasović (1998) 1950. godine otvara se odjel za puhačke instrumente, a vodio ga je Josip Štaumbringer. Neprestana poteškoća u radu škole bila je nedovoljna stručna naobrazba nastavnika, pa tako u 1950./51. školskoj godini u školi je zaposleno svega 6 nastavnika, od kojih 4 nema zadovoljavajuću stručnu spremu, unatoč stalnim molbama tadašnjega ravnatelja Dimitrija Hadži-Manev Ministarstvu. Kvaliteta nastave zato se njegovala na način da su se nastavnici stručno usavršavali, pa je tako npr. nastavnica Ivana Berković u listopadu 1950. godine u Zagrebu polazila tečaj metodike klavira, nakon čega je uputila kolege u spoznaje s kojima se vratila, na što je nastavnički kolegij donio odluku da će jednom mjesečno biti održavana takva stručna savjetovanja.

“...pet učionica nije se pokazalo dovoljnim za održavanje nastave s 93 učenika i pet nastavnika. Za novu lokaciju, na koju škola seli 1950., određena je zgrada bivše banke u Istarskoj bb. U njoj su izvršeni manji popravci. Iste godine škola je promijenila naziv u *Niža muzička škola Vinkovci*.” (Markasović, 1998: 54)

“Također, 25. svibnja 1951. škola je upriličila svoju *Prvu javnu priredbu* u vinkovačkom Narodnom kazalištu i od toga datuma će postati neizostavni čimbenik u kulturnom životu grada. Na programu je bilo 14 točaka, a između ostalog izvođena su djela F. Schuberta, J. Brahmsa, G. F. Handel i L. van Beethovena. Devet interpretatora je muziciralo na klaviru (dvoje četveroručno), a ostalo su bile pjevačke solo točke.” (Markasović, 1998: 55)

“U školskoj godini 1950./51. u *Nižu muzičku školu Vinkovci* upisalo se 106 učenika, ali već sljedeće školske godine taj se broj smanjuje na 64. Uzrok je vjerojatno u uvođenju plaćanja školarine prema rješenju Savjeta za prosvjetu, nauku i kulturu NRH. Školarina je šk. Godine 1951./52. određivana prema primanjima roditelja i iznosila je od 150 do 300 dinara. Broj nastavnika također se smanjio na četiri. Nove prilike nisu omele nastavnike da pripreme trinaest učenika za *Drugu javnu priredbu*, koja je iznova imala zahtjevan program sastavljen od djela Čajkovskog, Mozarta, Musorgskog itd. Osim jednog interpretatora na violini, ostali su svirali glasovir, a nezastupljenost ostalih objašnjiva je i osipanjem učenika iz ostalih odjela, pa je sljedeće

šk. godine 1952./53. ukinut odjel za solo-pjevanje. No, zbililo se nešto novo i pohvalno. Otvoren je pripremni, početnički razred, koji ima važnu ulogu u cjelokupnom glazbenom obrazovanju, jer pripravlja i postupno uvodi dijete u svijet glazbe. U školu je bilo upisano 74 učenika, a poučavala su ih 4 nastavnika.” (Markasović, 1998: 55-56)

“U travnju 1953., samo pet godina nakon svoga osnutka, škola opet seli. Ovoga puta dodijeljena joj je zgrada Srpske crkvene općine u kojoj se ranije nalazila srpska konfesionalna škola, u Istarskoj 3.” (Markasović, 1998: 56)

“Broj upisanih učenika se šk. godine 1953./54. opet povećao na 96, a nastavnički kolegij se izmijenio. U mirovinu je otišao Rudolf Balija, a kao stalna nastavnica klavira zaposlila se Gabrijela Ulrich. Violinski odjel počeo je voditi Antonije Jovanić.” (Markasović, 1998: 57)

“*Treća javna priredba*, održana u vinkovačkom Narodnom kazalištu 2. lipnja 1954. u 20 sati, pravi je koncert, sastavljen od 18 točaka, raspoređenih u dva dijela između kojih je bio odmor. Učenike su uvježbala tri nastavnika – Ivana Berković i Gabrijela Ulrich za klavir i Antonije Jovanić za violinu. Zanimljivost koncerta je i pojavljivanje malog gudačkog orkestra. Ponos *Niže muzičke škole Vinkovci* bila je te davne 1954. godine i prva učenička generacija koja ju je završila. U organizaciji škole 1954. gostovali su i glazbeni umjetnici Pomykalo i Seljan, te Neralić i Tončić, što pokazuje da je ona nastojala ponuditi Vinkovčanima nešto iz aktualnih glazbenih zbivanja.” (Markasović, 1998: 57)

“Novi zamah daje školi baletni tečaj pokrenut u školskoj godini 1954./55. Naime, 1954. angažiran je Stjepan Suhy, koreograf baleta Opere u Osijek, a na tečaj se upisalo čak 90 učenika.” (Markasović, 1998, 58)

“Već 1955. na *Četvrtoj javnoj priredbi* škole. sastavljenoj od 20 točaka. možemo pronaći dvije baletne točke. Jedna je valcer iz znamenitog Delibesovog baleta “Coppelia”, u izvedbi učenica baletnog odjela, a druga, ujedno i završna, Biničkovljev “Ples mornara” koji su izveli učenici baletnog odjela.” (Markasović, 1998: 58)

Prema Markasović (1998.) godine 1955. bilo je upisano 120 učenika kojih je vodilo 5 nastavnika. Na radno mjesto nastavnice nastave solfeggia i teorije dolazi Katica Žanić.

“Napredovanje škole potiče bolji prostor, ali i kvalitetnija oprema. U 1955. posjeduje četiri glasovira, dvije violine i jedan violončelo, a 1957. povoljnom kupnjom od Vojne muzičke škole u Vukovaru obogaćuje se zbirkom puhačkih glazbala.” (Markasović, 1998: 58)

“Da je školska godina 1955./56. jedna od prijelomnih na putu škole prema ozbiljnijoj i kvalitetnijoj obrazovnoj instituciji, koja može zadovoljiti raznolike glazbene interese i podati solidne temelje pojedincu koji se želi dalje glazbeno obrazovati, svjedoči i pojavljivanje dječjeg zbora pod ravnanjem D. Hadži-Manev na *Petoj javnoj priredbi* održanoj 6. lipnja 1956.” (Markasović, 1998: 58)

“Od 1956. u školi je počeo djelovati Školski odbor, koji je održao svoju prvu sjednicu 15. listopada. Predsjednik mu je bio Franjo Milošević, a članovi Tošo Manojlović, Dimitrije Hadži-Manev, Ivan Kovačević, Vojin Dubajić, Ivana Berković, Novica Vlaški, Vaska Jukić, Rudolf Poslončec, Pero Žužak i Vlado Počuča.” (Markasović, 1998: 59)

“U školsku godinu 1957./58. upisalo se oko 120 učenika, koje je podučavalo šest nastavnika. Uz redovito prezentiranje vlastitoga rada, škola predstavlja i poznate glazbenike.” (Markasović, 1998: 60)

“Jubilarne 1958./59. šk. godine u kojoj škola slavi 10. obljetnicu, upisano je 143 učenika. U klavirskom ih je odjelu 104, violinskom 21, puhačkom 18. Nastavnički kadar se povećava za honorarnu suradnicu prof. Zdenku Janoši, koja podučava glasovir.” (Knjiga zapisnika sa sastanaka Školskog odbora Niže muzičke škole u Vinkovcima, Zapisnik od 15. X. 1959.; dokumentacija OGS J. Runjanina Vinkovci prema Markasović, 1998: 60)

Prema Markasović (1998) koncert koji je obilježavao 10. obljetnicu djelovanja škole u programu je imao 23 točke autora kao što su J. S. Bach, A. Corelli, Ch. W. Gluck, P. I. Čajkovski, A. Vivaldi i dr.

“Nastupio je dječji zbor, pijanisti, violinisti, puhački kvintet, solo pjevači, pjevački duet i mali gudački orkestar. U pripremi izvođača je sudjelovalo osam nastavnika.” (Markasović, 1998: 60)

Prema popisu nastavnika prvoga desetljeća, a prema Markasović (1998) harmoniku i violinu predavao je Rudolf Balija, glasovir: Ivana Berković, Dubravka Čaldarević, Maja Veselinović, Kornelija Žarković, Zdenka Gregurić, Zdenka Janoši, Irena Metz. Blaženka Pendić, Gabrijela Ulrich, klarinet: Alojz Franc, Violina: František Horški i Antonije Jovanović, klasični balet: Stjepan Suhy, solfeggio i teoriju Katica Žanić, puhačke instrumente Josip Štaumbringer te solo pjevanje, solfeggio i zbor Dimitrije Hadži-Manev.

Prema Markasović (1998) naziv škole se 1959. godine mijenja u *Škola za osnovno muzičko obrazovanje Vinkovci*.

“U školskoj godini 1959./60. u njoj je 138 učenika predvođenih sa 7 nastavnika. Nastavnički kolektiv se popunjava novim nastavnicima Blaženkom Pendić (glasovir) i Alojzijem Francom (puhački instrumenti), što je značajan pomak prema stručnosti zaposlenih, jer su oboje imali završenu srednju glazbenu školu. Također, znatna je pažnja pridavana nabavci glazbala. Tako je Školski odbor odobrio kupnju puhačkih instrumenata od Vojne muzičke škole u Vukovaru i od gospodina Vohalskog. Do toliko potrebitih sredstava za kupnju glazbala, škola je dolazila isključivo sama, prikupljanjem školarine, što nije uvijek bilo jednostavno, pa u jednome zapisniku sa sjednice Školskoga odbora stoji vrlo izričito da se novac od školarine ima *“trošiti samo za nabavku. U buduće od toga novca ne smije se kupovati drva, popravljati zgradu i drugo što se do sada radilo.”* Sljedeće školske 1960./61. godine prestaje raditi nastavnica Ivana Berković, koja je u školi djelovala od njezina osnutka. Na upražnjeno mjesto dolazi Irena Metz, nastavnica koja je i sama bila nekadašnja učenica škole... Te godine odlazi i nastavnik violine Antonije Jovanović, a violinski odjel preuzima Milivoj Hanak. U novom sastavu nastavnički će zbor početi raditi s upisanih 123 učenika. Šest je nastavnika stalno zaposleno, a jedan honorarno. Po prvi puta se može reći da stručnost nastavnika zadovoljava, jer ih 5 ima završenu srednju glazbenu školu, a dvoje opće srednje obrazovanje i dugogodišnje glazbeno-pedagoško iskustvo. U školi su učenici raspoređeni u tri odjela: za glasovir, violinu i puhačke instrumente, a obavezno im je svima polaziti teorijsku nastavu i zorno pjevanje. Nažalost, škola još uvijek nema Bledskim planom i programom predviđen odjel za violončelo zbog nedostatka nastavnika. Osnovno glazbeno obrazovanje iz glasovira i violine trajalo je 6. a za puhačke instrumente dvije godine.” (Markasović. 1998: 61)

“Poteškoće u radu je nastavnicima stvarala dobna neujednačenost učenika. Tako su učenici prvog razreda imali od 8 do 12 godina. Mlađi su teže, tj. sporije svladavali gradivo. Problem je i dalje bio prilično velik broj učenika, pa su pojedini nastavnici imali prekovremene satove. Troje od njih je ispomagalo i u vinkovačkim osnovnim školama.” (Markasović, 1998: 62)

Prema Markasović (1998) i 1961. održana je tad već tradicionalna priredba, te godine nazvana “*Koncert učenika*”, a program se sadržavao od 20 točaka, za koju su učenike pripremala 6 nastavnika.

“U idućoj, 1961./62. školskoj godini dolazi do znatnih promjena u nastavničkom zboru. Stalnim nastavnikom, umjesto Blaženke Pendić, koja se odselila u Zagreb, postaje prof. Zdenka Janoši. Milivoj Hanak nastavlja školovanje na zagrebačkoj Akademiji, a violinski odjel preuzima umirovljeni nastavnik Vojne muzičke škole Miroslav Meden. Nastavnik Alojzije Franc upisuje Višu pedagošku školu u Zagrebu, pa će violinski odjel preuzeti redovni nastavnik Vojne muzičke škole Miroslav Meden. Nastavnik Alojzije Franc upisuje Višu pedagošku školu u Zagrebu, pa će puhački odjel preuzeti redovni nastavnik Vojne muzičke škole u Vukovaru Alojz Lener.” (Markasović, 1998: 63)

“Ukupno je tada bilo 7 nastavnika i upisanih 103 učenika. I ove godine upriličena je javna školska produkcija, ali program, na žalost, nije sačuvan. Prema zakonu o nacionalizaciji 1962. nacionalizirana je zgrada u koju je škola smještena, a tijekom ljetnih školskih praznika izvršene su adaptacije, pa se školski prostor povećao za jednu učionicu. Također, uređeno je školsko pročelje. Prema prijedlogu reforme glazbenih škola, one bi trebale imati odjel za harmoniku. Novost u šk. godini 1962./63. je otvaranje toga odjela. Mogućnost učenja sviranja harmonike pobudila je među građanstvom veliko zanimanje, pa se broj upisanih učenika te godine popeo na 147. Škola je nabavila prvu harmoniku, od 60 basova i Orffov instrumentarij. Od instrumenata imala je još 5 klavira, 7 gudačkih i 19 puhačkih instrumenata. Angažiran je umirovljeni nastavnik Vojne muzičke škole Franjo Loos za honorarnog nastavnika harmonike. Osim harmonike u školi se moglo još učiti klavir, violinu, trubu, klarinet i trombon. Rezultati rada u ovoj školskoj godini iznova su javnosti prezentirani završnim koncertom. Nova školska godina donosi neke značajne promjene u koncepciji rada škole. Te 1963./64. godine nastava se odvijala prema novom nastavnom planu i programu reformirane muzičke u SRH. To je, između ostaloga, značilo da je

ukinut početnički, tj. pripremni razred. Devet nastavnika, od koji su pet redovitih i četiri honorarna i dalje radi s mnogobrojnim učenicima. Upisano je bilo 115 učenika, pa je nedostajalo prostora. Te školske godine škola je obogaćena glasovirom marke R. Stelzhammer i još jednom harmonikom od 120 basova. Da je škola postala centar glazbenih zbivanja, koji promiče nove ideje i prati aktualna događanja u glazbi, te je uvijek raspoloživ za edukacijske projekte, svjedoči i *Seminar za tambure*, koji je u njoj održan 1964. U njemu je sudjelovao dio nastavnika iz same škole, te nastavnici glazbe iz osnovnih škola. Seminar je vodio poznati vinkovački kulturni djelatnik Slavko Janković” (Markasović, 1998: 64-66)

“Mukotrpan i marljiv rad učenika i nastavnika okrunjen je već tradicionalnim *Koncertom* učenika škole održanom 20. svibnja 1964. u vinkovačkom Gradskom amaterskom kazalištu. Učenike je pripremalo devet nastavnika, a izveli su 21 točku. Zastupljeni su bili gotovo svi instrumenti koji su se tada mogli učiti u školi: glasovir, klarinet, violina harmonika, te je pjevao dječji zbor.” (Markasović, 1998: 66)

“Školska zgrada postaje premalena zbog povećanja broja učenika. Stoga na zahtjev školske uprave Općinska skupština Vinkovci dodjeljuje školi na korištenje pet prostorija u susjednoj zgradi. Pokazalo se to mudrom odlukom jer se šk. godine 1964./65. upisalo 150 učenika. Broj je povećan i odlukom o otvaranju baletnog tečaja.” (Markasović, 1998: 67)

“Prema prijedlogu reforme o glazbenim školama, otvoren je odjel za gitaru, koji u toj školskoj godini preuzima nekadašnji učenik škole, nastavnik Zvonimir Šćepanović. Nastavnički kolektiv broji 8 članova. Novost u školi je tzv. “muzičko zabavište” u kojemu su oni najmlađi kroz igru upoznavali elemente glazbe. Djeca predškolske dobi i nižeg osnovnoškolskog uzrasta na vedar i opušten način svladavala su glazbenu abecedu: note, ritam, melodiju, razvijala sluh. Sviranjem na štapićima, trokutićima, i tsl. te zorno pjevajući upoznavala su radost i ljepotu glazbe.” (Markasović, 1998: 67)

“Opremljenost škole sve je bolja. Kupljen je još jedan glasovir, ovoga puta marke Oeser. Tradicionalni školski godišnji *Koncert* priređen je 16. lipnja 1965. i na njemu sudjeluju i najmlađi iz glazbenog vrtića, pjevajući u zboru s učenicima prvog razreda tri kompozicije. Ostale, individualne točke bile su izvođene na glasoviru, violini i trubi, a publici se predstavio i gudački

kvartet, te harmonikaški orkestar. Ukupno je izvedena 21 točka, a učenike je uvježbalo devet nastavnika.” (Markasović, 1998: 68)

“Broj upisanih učenika do kraja desetljeća više neće biti ispod stotinu, što svjedoči o popularnosti i ugledu koji je ova glazbeno-pedagoška ustanova zaslužno imala u gradu. Punim jedrima zaplovila je u šk. godinu 1965./66. U njezine se odjele upisalo 118 učenika. Prema već navedenoj reformi glazbenih škola, bila je predviđena mogućnost učenja gitare, pa je u odjelu za klasičnu gitaru željelo učiti mnogo učenika. Slično kao i za harmoniku, interes je velik i za učenje gitare. Otvaranje ovih odjela odrazilo se na violinski odjel u kojemu se broj polaznika znatno smanjio. Uzroci su vjerojatno u popularnosti harmonike i gitare, ali zasigurno stoji i u samoj prirodi instrumenata. Poznato je, naime, da je svladavanje violinske tehnike prilično dugotrajno u odnosu na usvajanje tehnike sviranja navedenih glazbala, a osim toga, sviranje violine iziskuje istančan glazbeni sluh. Manje je učenika bilo i u puhačkom odjelu. Opremljenost škole instrumentima i nastavnim sredstvima sve je bolja. U ovoj školskoj godini postaje bogatija za jednu gitaru, dvije harmonike i gramofon, bez kojega nije moglo biti zadovoljavajuće nastave solfeggia. Osam nastavnika trudilo se postići što bolje rezultate na individualnoj nastavi instrumenta. Njih sedam pripremio je učenike za izvođenje 17 točaka na tradicionalnom godišnjem koncertu, održanom 14. lipnja 1966. u vinkovačkom Gradskom amaterskom kazalištu. U programu su bili zastupljeni učenici svih razreda – od zbora učenika muzičkog zabavišta i orkestra gitara, izvođača iz II., III., V. i dodatnog VIII. razreda klavira, pa iz III. i IV. razreda harmonike, gitarista početnika iz I. razreda, sve do violinista iz dodatnog VII. i VIII. razreda.” (Markasović, 1998: 68-69)

“Nešto skromniji koncert upriličen je na kraju sljedeće šk. 1966./67. godine (7. lipnja 1967.) u koju se upisalo čak 142 učenika, s kojima je i dalje radilo osam nastavnika. Uoči svoje obljetnice, šk. god. 1967./68. škola se može pohvaliti sa 136 upisanih učenika i nastavničkim kadrom od osam nastavnika, a obogaćuje se još jednom školskom harmonikom od 80 basova. U to vrijeme u školi postoje odjeli za klavir, violinu, puhačke instrumente klarinet, trubu i flautu, za gitaru, za harmoniku, pripremni odjel i tečaj baleta.” (Markasović, 1998: 69)

“Ne treba zaboraviti spomenuti veliki godišnji koncert, koji je imao 19 vrlo zahtjevnih točaka programa, a održan je, kao i obično, u Gradskom kazalištu, a ni gostovanje braće Grazio iz Dubrovnika.” (Markasović, 1998: 69)

“U tu školsku 1968./69. godinu, dvadesetu po redu, uplovili su, čini se spontano i logično, no samo oni i njihovi učenici znaju koliko je u tih dvadeset godina bilo potrebno boriti se s nerazumijevanjem, neimaštinom i diktatima, ali i koliko je bilo potrebno upornosti, odlučnosti i nadasve odricanja i teškoga rada. No, vremenom su i građani Vinkovaca ovoj školi ukazali dostojno povjerenje. U jubilarnoj, svečarskoj godini povjerali su joj čak 182 djeteta. S njima je i dalje, vrlo naporno i požrtvovno, jer se radi o individualnoj nastavi, radilo tek osam nastavnika. Nakon dvadeset godina počelo se ozbiljnije rješavati i problem školskoga prostora, pa je u srpnju 1969. započela još jedna u nizu adaptacija zgrade, koja je završila tek u rujnu 1971., a rezultirala je dobivanjem dvorane za interne priredbe, učionice za teorijsku nastavu i sedam učionica za nastavu instrumenata, a interesantno je pripomenuti da je tek tada, 1971. škola priključena na vodovodnu i kanalizacijsku mrežu. Pripreme za proslavu 20. obljetnice *Osnovne muzičke škole Vinkovci* bile su vrlo intenzivne, a tiskani su i prigodni promotivni materijali: plakat i pozivnica na svečane koncerte, te svečani program koncerata, kojemu je pridodana kratka povijest škole. Ondje možemo pročitati i sljedeće: “*Nastavnici koji najduže djeluju na ovoj školi su: Hadži-Manev Dimitrije (od 1948. god.), Ulrich Gabrijela (od 1953. god.), Žanić Katica (od 1955. god.). Kroz našu školu do danas prošlo je 2452 učenika. Od svršenih učenika niže muzičke škole 8 su nastavili na srednjoj muzičkoj školi u Osijeku, 5 na VPŠ u Zagrebu, 2 na akademiji u Zagrebu i 2 na akademiji u Beogradu. Muzička škola u Vinkovcima posjeduje sljedeći nastavni muzički inventar: 7 klavira, 1 čelo, 1 viola, 5 violina, 8 klarineta, 1 oboa, 2 roga, 2 trombona, 3 trube, 6 harmonika, magnetofon, gramofon, Orffov instrumentarij, malu discoteku i knjižnicu. Škola sada raspolaže s 9 učionica i 1 uredskom prostorijom.*” Usporedimo li ove podatke s onima iz desete godine djelovanja škole, uviđamo izuzetan napredak, koji je rezultat volje i želje nastavnika škole i građana Vinkovaca za jednom ovakvom institucijom, koja zadovoljava trenutne kulturne potrebe, ali i nastavlja bogatu glazbenu tradiciju ovoga grada.” (Markasović, 1998: 69-71)

Prema Markasović (1998) školske godine 1969./70. pojavljuje se problem manjka interesa za tamburu, puhački, violinski odjel, do te mjere da nijedan učenik nije upisao puhačke instrumente i tamburu, a violinu svega jedan učenik. Škola se obratila nastavničkim vijećima općeobrazovnih škola s molbom za upis, ali to nažalost nije urodilo plodom.

Umirovljenjem višegodišnjega ravnatelja Dimitrija Hadži-Maneva 30. kolovoza 1971. godine na ravnateljsko mjesto dolazi nastavnica Katica Žanić. prema Markasović (1998). Te je godine

ponovno izmijenjen i naziv škole. Odluku je donio Savjeta škole na sjednici 6. studenoga 1971. godine i škola je dobila naziv *Osnovna muzička škola "Josip Runjanin" Vinkovci*.

“Svečani školski godišnji koncert 1971. s 21 točkom održan je, kao i obično u večernjim satima u Gradskom kazalištu “Joza Ivakić”, a u njegovoj pripremi je sudjelovalo 6 nastavnika i učenici iz svih razreda i odjela. U ovoj je godini u školi bilo zaposleno 8 nastavnika, mahom kvalificiranih. Među njima je bila jedna profesorica, 4 nastavnika i tri stručna učitelja. Među njima je bila jedna profesorica, 4 nastavnika i tri stručna učitelja. Njima je na upisima bilo povjereno 160 učenika, a nastava se odvijala prema ključu 50% : 50%, tj. polovica je bila praktična, a polovica teorijska nastava. Obzirom da je bilo učenika koji su željeli i nakon završetka šestogodišnjeg obrazovanja u školi dobivati poduku, odlučeno je da se VII. i VIII. razred tretira kao produžna...” (Markasović, 1998: 73)

“Uz već spominjane godišnje koncerte učenika škole, mali su glazbenici sudjelovali kao gosti na mnogim kulturnim priredbama. To su mnogobrojne promocije, koncerti, priredbe, natjecanja, nastupi na radiju i televiziji. Bili su neizostavni sudionici “Dječjih vinkovačkih jeseni”, svojevrsnog glazbenog festivala koji se održavao za vrijeme “Vinkovačkih jeseni”, tradicionalne kulturno-folklorne godišnje manifestacije, koja se u Vinkovcima kontinuirano odvija od 1966. godine. Tako je i 1972. na “Dječjim vinkovačkim jesenima” nastupio zbor *Osnovne muzičke škole "Josip Runjanin" Vinkovci*, a mali solisti, koji su pjevali nove skladbe osječkog kompozitora Branka Mihaljevića, bili su također učenici ove škole.” (Markasović, 1998: 75)

“Školska godina 1972./1973. bila je obilježena i značajnim javnim prezentacijama škole. U travnju 1973. bila je na Radio-Zagrebu planirana jednosatna emisija o Vinkovcima, a glazbena je škola imala na raspolaganju 10 minuta, pa su nastavnici odlučili da školu zastupa jedan mladi pijanist. U toj je šk. godini vrlo svečano proslavljena 25. obljetnica njezina djelovanja. Upriličen je koncert 13. travnja, na kojemu su muzicirali nekadašnji i tadašnji učenici. U bogatom programu od 20 točaka izvođena su djela ponajboljih klasičnih kompozitora: L. van Beethovena, L. Delibesa, E. Griega, J. Haydna, F. Schuberta, W.A. Mozarta, P.I. Čajkovskog, G. Verdija, C. M. Webera, a različite školske generacije bile su okupljene u mješovitom zboru koji se predstavio skladbama domaćih kompozitora: J. Gotovca i R. Matza.” (Markasović, 1998: 75)

“U obljetničkoj godini u školi su bili zaposleni kao stalni nastavnici Zlata Brdar, stručna učiteljica solfeggia i teorije, Ružica Felker, Stručna učiteljica glasovira. Irena Metz, nastavnica glasovira, Zvonko Šćepanović nastavnik violine, gitare i harmonike i Gabrijela Ulrich, nastavnica glasovira. Kao vanjski suradnici djelovali su Zdenka Janoši, profesorica glasovira, Tilda Tudaković voditeljica odjela za klasični balet i Đuro Zarić, stručni učitelj puhačkih instrumenata. Nastavnici su mnogo učinili na stručnom usavršavanju. Seminar za klavir koji je u Zagrebu vodio prof. Timakin pohađale su nastavnice G. Ulrich, I. Metz i R. Felker, a Z. Šćepanović i Z. Brdar polazili su seminare za gitaru i harmoniku. Ravnateljica je bila Katica Žanić. Nastavu instrumenta pohađalo je 102 učenika, pripremni razred 18 učenika, a balet 40 učenika.” (Markasović, 1998: 76)

“Interes za upis u šk. g. 1973./74. bio je i nadalje velik. U školi su djelovali odjeli za klavir, violinu, puhačke instrumente, harmoniku, pripremni razred i tečaj baleta. Nastavnički zbor se promijenio – školu je napustila prof. Zdenka Janoši, a zaposlila se nastavnica Branka Domaćinović, koja je počela predavati solfeggio, harmoniku i voditi školski zbor. Ukupno je u školi bilo zaposleno 7 stalnih i 3 honorarna nastavnika. Financijska situacija nije se popravila, pa u to vrijeme ravnatelj mora obavljati tajničke poslove, jer nema sredstava za plaću tajnika (!).” (Markasović, 1998: 76-77)

“Kao i mnogo puta do tada u kriznim situacijama, nastavnici nisu dozvolili da ih pobijede teški uvjeti, pa su vrlo savjesno pripremili učenike za godišnji koncert koji je održan 13. travnja 1974. i prema svjedočenju K. Žanić bio vrlo uspješan, što su joj potvrdili neki iz nazočnih iz publike. Uspjeh koncerta, smatrala je, ubrzao je odluku Skupštine općine Vinkovci da 16. travnja školi odobri 45 750,00 dinara za kupnju novog glasovira. Škola je dodala još 600,00 dinara i tako je nakon više od dva i pol desetljeća napokon uspjela pribaviti novi glasovir, marke “YAMAHA”, model C 3. Školski instrumentarij je u toj godini obogaćen i za jednu gitaru, a namjeravana je bila i kupnja nove harmonike. Koncertna se djelatnost razbuktavala. U 1974. godini je održano 5 internih priredbi, 5 javnih priredbi i organizirano dva gostovanja učenika glazbenih škola iz Osijeka i Zagreba.” (Markasović, 1998: 77)

“Potrebe za nastavničkim kadrom bile su i dalje aktualne, pa je najavljeno raspisivanje natječaja za tri nova nastavnika: za klavir, puhačke instrumente i violinu. Školi je u 1974. godini uručena i

veća privatna donacija u notama od prof. Lanji. Ova je šk. godina bila uspješna i po rezultatima na Republičkom natjecanju muzičkih škola u Zagrebu, gdje je učenik klavira Mladen Janjanin osvojio II. mjesto. Pohađalo ju je 102 učenika instrumenta, a 10 ih je bilo u pripremnom razredu, tzv. muzičkom zabavištu. U 1973. u organizaciji škole su gostovali i poznati glazbeni umjetnici, kao npr. Nada Puttar i R. Filjak.” (Markasović, 1998: 77-78)

“U školskoj godini 1974./75. na nastavu je krenulo opet preko stotinu učenika (124), no prilično ih je i odustalo. Razlog tomu je prema ravnateljčinu mišljenju bila visoka školarina, koja je iznosila 15000 do 20000 st. din. i bila najviša u Hrvatskoj, pa mnogi roditelji nisu mogli mjesečno toliko izdvojiti. Uzrok visokoj školarini bilo je neriješeno financiranje škole.” (Markasović, 1998: 78)

“Prvi, drugi i treći razred iskazali su se na priredbi po završetku prvog polugodišta. Nastupio je zbor pripremnog razreda i mali pijanisti, violinisti, gitaristi i klarinetisti. Koncert je bio namijenjen učenicima prvih i drugih razreda škole. Koncert za starije učenike upriličen je 28. prosinca 1974. u 18 h u školskoj dvorani, a imao je 15, uglavnom kraćih točaka. Veliki godišnji koncert održan je 9. IV. 1975. Sedamdesete su godine i dalje u znaku pokušaja škole da se iz financijskih problema izbaci prikupljanjem relativno visokih članarina. One ipak nisu smanjile interes za školu, pa je na početku šk. godine 1975./76. broj učenika bio 157. Nastava se odvijala u odjelima za klavir, violinu, puhačke instrumente i harmoniku i tečaju baleta. Uz individualnu nastavu, koja se odbijala dva puta tjedno po trideset minuta, učenik je jednom tjedno pohađao 45 minuta teorijske nastave. Aktivnost škole očitovala se nastupima, kako internim tako i javnim. Održan je godišnji koncert 14. travnja 1976. Učenik gitare nastavnika Z. Šćepanovića Vjekoslav Vučevac dostojno je zastupao školu na Republičkom i Saveznom natjecanju mladih glazbenih talenata, osvojivši I. republičku i III. saveznu nagradu u svojoj kategoriji. Nastavnici su pohađali seminare. Ružica Felker je npr. sudjelovala u radu seminara za gitaru u Umagu.” (Markasović, 1998: 78)

Prema Markasović (1998) školske godine 1976./77. školu je upisalo više od 170 učenika, a u školi su radili 7 stalno i 3 honorarno zaposlena nastavnika.

“Uvijek se nastojalo nastavnike dodatno educirati i pratiti događanja u struci putem seminara, pa je nastavnica I. Metz boravila na stručnom seminaru u Cavtatu od 21. do 31. siječnja 1977. godine.

Nova saznanja, koja je stekla na predavanjima prof. Vitalea iz Rima i prof. Zorić iz Zagreba prenijela je svojim kolegama. U želji za usavršavanjem nastavnici škole su izrazili želju da se prof. Zorić zajedno s njenim učenicima pozove u Vinkovce i održi koncert. U ovoj šk. godini javlja se nastojanje za proširivanjem odjela za violinu, pa je od 1. rujna 1976. kao nastavnik violine počeo raditi Dragutin Hanak. Najbolja potvrda kvalitete rada bile su u ovoj šk. godini nagrade koje su osvajali na natjecanjima. Vjekoslav Vučevac, učenik Z. Šćepanovića osvojio je I. nagradu na Republičkom natjecanju gitarista u Slavonskoj Požegi i I. nagradu na Saveznom natjecanju u Skoplju, na kojemu su se natjecali učenici s područja čitave bivše Jugoslavije. Marin Pokrovac, gitarist, učenik nastavnice R. Felker dobio je II. nagradu na Republičkom natjecanju. Uspjeh je polučio i učenički godišnji koncert održan 16. travnja 1977., a imao je čak 29 točaka programa.” (Markasović, 1998: 79-81)

“Nastavnički zbor u šk. god. 1977./78. i nadalje je brojio 10 nastavnika, no i broj upisanih učenika je bio znatan, čak 147 u odjele za učenje instrumenta i 19 u glazbeni vrtić. Početkom školske godine nastavnici i učenici surađivali su s “Vinkovačkim jesenima” čiji su gosti bili zbor “Joža Vlahović” i trio “Slavensky” iz Zagreba, prodajući ulaznice za koncert i dočekujući goste. Na koncertu trija “Slavensky” održanom 17. rujna u 19 sati premijerno je izvedena kompozicija prof. Rudolfa Matza. Poznati skladatelj R. Matz je u prijepodnevnim satima posjetio školu, u kojoj je srdačno dočekan. I te godine su na “Dječjim vinkovačkim jesenima” nastupili mali pjevači, učenici glazbene škole, koje je uvježbala K. Žanić.” (Markasović, 1998: 81)

“Interes za obrazovanjem u *Osnovnoj muzičkoj školi “Josip Runjanin” Vinkovci* na sreću nije jenjavao, pa je u 1978. u njoj s uspjehom završilo razred 178 učenika u dobi od 6 do 15 godina. Oni su nastupali na nekoliko javnih koncerata, od kojih je najvažniji onaj svečani, tradicionalno održavan u dvorani vinkovačkog kazališta, te na internim koncertima u školskoj dvorani, koja je mogla primiti oko stotinu ljudi.” (Markasović, 1998: 81)

“U izvješću ravnateljice za šk. godinu 1977./78. pobrojano je 20 bivših učenika ove škole koji su glazbu odabrali za svoju profesiju i nekoliko mladih koji su se tada nastavili obrazovati u srednjoj glazbenoj školi u Osijeku.” (K. Žanić: Osvrt na rad Osnovne muzičke škole “Josip Runjanin” Vinkovci u šk. 1977./78. g.: spis bez broja u dokumentaciji OGS J. Runjanina Vinkovci prema Markasović, 1998: 81)

“U obljetničku šk. godinu 1978./79. ušla je s gotovo dvije stotine upisanih učenika, 9 stalnih nastavnika i već ustaljenom organiziranošću u odjele za klavir, violinu, puhačke instrumente, gitaru, harmoniku, pripremni razred i balet.” (Markasović, 1998: 83)

“Nastava glazbala bila je organizirana individualno, a učenici su obično imali dva puta tjedno po 30 minuta rada s nastavnikom. Takav rad, naravno, ne trpi improviziranja i zabašurivanja, a nastavnik može dobro upoznati rad svakoga učenika. No, i uz to učenici su polagali godišnje ispite pred komisijom, a za nastupe su priređivane obavezne audicije. Tim zahtjevima nije moglo udovoljiti mnogo učenika, što pokazuje relativno malen broj odličnih, pa i onih koji su uopće uspjeli dovršiti šestogodišnje školovanje i broj onih koji su već na početku šk. godine odustajali, ali škola je bila odlučna u održavanju kriterija. Tako se postizala visoka obrazovna razina, koja je mogla iznjedrati buduće glazbenike. Ova je obljetnica proslavljena vrlo svečanim prigodnim programom. U prostorima Kazališta u Vinkovcima, nastavnica Gabrijela Ulrich priredila je prigodnu izložbu, a zatim je 6. ožujka 1979. u 10 h održana svečana akademija. Potom su priređena tri koncerta. Prvi je bio koncert bivših učenika škole održan istoga dana, a drugi koncert tadašnjih učenika, upriličen 9. ožujka. Koncert učenika prijateljskih škola iz Osijeka, Slavenskog Broda i Slavonske Požege bio je sljedećeg dana. Kompozitor prof. N. Hercigonja bio je zamoljen za pomoć pri kreiranju programa, što je prihvatio poslavši neke notne materijale (kompozicije za mješoviti zbor uz pratnju glasovira). Skupština općine Vinkovci je OMŠ “J. Runjanin” Vinkovci dodijelila priznanje prigodom 30. obljetnice postajanja i rada. Odlukom Izvršnog vijeća SO Vinkovci i Mjesne zajednice Nuštar u tom je selu svečano otvoreno područno odjeljenje ove škole.” (Markasović, 1998: 83-84)

“Velik uspjeh postigao je i učenik glasovira Mladen Janjanin, koji je nastupao u koncertnoj dvorani “Vatroslav Lisinski” u Zagrebu na “Reviji mladih” (od 26. II. do 3. III. 1979.) uz pratnju Zagrebačke filharmonije, kao osobito nadaren mladi glazbenik. Za potrebe odjeljenja u Nuštru kupljen je pianino. Nastavnički zbor se izmijenio. Dugogodišnja nastavnica klavira Gabrijela Ulrich otišla je u mirovinu, a raspisan je natječaj za nastavnike harmonike, gitare i klavira.” (Markasović, 1998: 86)

Prema Markasović (1998) školske godine 1979./80. u violinskom odjelu bilo je svega 18 učenika, a u puhačkom 12, što se vidjelo kao napredak u interesu, dok je u odjelu za gitaru i harmoniku bilo ukupno čak 72 učenika.

“Na upražnjeno mjesto nastavnika klavira primljena je nastavnica Marija Vereš, koja je svakodnevno putovala iz Osijeka, ali se uključila u sve oblike djelovanja te pripremila komorni zbor za godišnji učenički koncert održan 22. travnja 1980.” (Markasović, 1998: 87)

“Šk. g. 1980./81. bilježi aktivno sudjelovanje škole u kulturnom životu grada. Uz Dane hrvatske glazbe u Vinkovcima je nastupio gudački kvartet “Pro arte” iz Zagreba, a koncert je održan u dvorani škole, pa su nastavnici prodavali ulaznice. Čitava šk. g. bila je ispunjena nastupima. Bilo ih je u listopadu, studenom, prosincu, travnju i svibnju, što je vrlo pohvalno uzmemo li u obzir sve učeničke obveze u glazbenoj i u redovitoj školi.” (Markasović, 1998: 87-88)

U spisu OMŠ “Josip Runjanin” Vinkovci, br. 29./82. od 1. II. 1982. prema Markasović (1998) navodi se da u školi radi 11 nastavnika, od kojih su 4 iz Osijeka i svaki dan putuju u Vinkovce i Nuštar, a škola nije u mogućnosti osigurati im stanove. Kao problem navodi se i radni prostor škole: potrebno je adaptirati tavan škole u učionice te obnoviti oronulu fasadu škole.

“U sljedećoj, 1981./82. šk. g. škola je sudjelovala u pripremi, programu ili organiziranju 16 priredbi. U svakom mjesecu šk. g. izim za zimskih ferija bilo je nastupa. U ožujku ih je održano čak četiri. Interni su koncerti bili vrlo brižljivo pripremljeni i imali su opsežan program. Na njima su nastupali učenici nastavnika Ružice Felker. B. Domaćinović, Z. Brdar, M. Vereš, I. Metz, i Đ. Zarića.” (Markasović, 1998: 88)

“Godišnji učenički koncert održan je 22. travnja 1982. u dvorani vinkovačkog Kazališta, a nastupili su solisti na klaviru, flauti, harmonici, violini, gitari, klarinetu, trubi učenice baleta, školski orkestar, a bilo je i muziciranja u duetu ili tercetu. Publika je dostignuća malih glazbenika mogla pratiti u 20 točaka programa. Ni školska godina 1982./83. nije bila manje intenzivna. Započela je rujanskim nastupom na “Dječjim vinkovačkim jesenima”. Ovoga puta nastupili su gitaristi S. Dašić i Pranjić. te učenik harmonike B. Dašić.” (Markasović, 1998: 88)

“Tijekom siječnja 1983. nastavnici su polazili u Osijeku stručne seminare za solfeggio, klavir, gitaru, flautu, trubu, klarinet i harmoniku, a ravnateljica je sudjelovala na Plenumu Zajednice muzičkih škola u Karlovcu. U veljači je u školi održana audicija za Republičko natjecanje učenika muzičkih škola i odabrani su učenici Miroslav Joler i Goran Pavlović, kao natjecatelji za gitaru. Svoj su nastup opravdali osvojivši svaki po II. nagradu u I. kategoriji natjecatelja, što najbolje govori o obrazovnoj razini koju je njegovala *Osnovna muzička škola “Josip Runjanin”* iz Vinkovaca. Uvijek aktivno sudjelovanje u stvaranju kulturnog ozračja grada, pokazalo se i u ovoj školskoj godini u kojoj je škola 8. travnja 1983. ugostila u svojoj dvorani mladu osječku pijanisticu Sanju Stojković, studenticu IV. godine u klasi profesora D. Sekošana. Također, pijanistu Mladenu Janjaninu, nekadašnjem učeniku škole, omogućeno je u gradskom Kazalištu održati 13. travnja koncert zahvaljujući posudbi školskog klavira. Ni travanj 1983. nije prošao bez učeničkog godišnjeg koncerta za građanstvo. Održan je 21. IV. u vinkovačkom Kazalištu, u uobičajenom raskošnom ruhu. Dva su nastupa upriličena i pod kraj ove nastavne godine – 24. svibnja Koncert učenika I. i II. razreda za roditelje i 25. svibnja prigodom Dana mladosti na gradskom stadionu, gdje je nastupilo 5 učenika.” (Markasović, 1998: 89-90)

“Prema novom nastavnom planu i programu odlučeno je da svi puhači uče svirati blok-flautu, pa je stvorena jedna takva grupa u kojoj su se učenici pripremali za sviranje svog budućeg puhačkog instrumenta, kojega su učili svirati u III. razredu. U ovoj školskoj godini nastavu instrumenta pohađalo je 143 učenika, muzičkog vrtića 17 učenika, a u nuštarskom je odjeljenju bilo 11 učenika. I u šk. g. 1983./84. bio je velik interes za pohađanje *Osnovne muzičke škole “Josip Runjanin”*, pa u evidenciji učenika koji su plaćali školarinu pronalazimo u toj godini 141 učenika glazbala, 8 učenika u grupi za blok-flaute, 14 u pripremnom razredu i 53 u baletnom razredu.” (Markasović, 1998: 90)

“Interni koncerti održavani su tijekom cijele školske godine. U studenome takav je koncert sa svojim učenicima priredio nastavnik Z. Šćepanović, u siječnju nastavnice B. Domaćinović i J. Agotić, u ožujku nastavnica I. Metz, u travnju nastavnice B. Sekošan i Z. Brdar, a u lipnju nastavnik Đ. Zarić. U ovoj šk. g. u mirovinu je otišla dugogodišnja ravnateljica Katica Žanić, koja je unatoč svim nedaćama uspjela ovu školu uspješno voditi i održavati njezinu obrazovnu razinu.” (Markasović, 1998: 90)

“Škola je u ovoj šk. godini dobila i novog ravnatelja, dotadašnjeg dugogodišnjeg nastavnika Zvonimira Šćepanovića. Na upražnjeno mjesto nastavnika gitare primljena je Marijana Vuletić. Nastavnički su zbor zbog preseljenja napustile Zlata Brdar te Branka Sekošan. U šk. g. 1984./85. *Osnovna muzička škola “Josip Runjanin”* u Vinkovcima radila je sa 145 polaznika nastave instrumenta, šesnaestoro djece u glazbenom vrtiću i 14 polaznika u grupi blok flauta.” (Markasović, 1998: 92)

“Najznačajniji događaj u ovoj šk. g. bio je otvaranje odjela za tamburu. On je osnovan uz pomoć SIZ-a za školstvo i kulturu, RKUD-a “Šumari” iz Vinkovaca i ZAKUD-a Vinkovci. Odmah je formiran i učenički Tamburaški orkestar, kojega počinje voditi nastavnik Đuro Zarić, dobar poznavatelj, a i graditelj ovih instrumenata, koji će s ovim orkestrom ostvariti niz zapaženih nastupa i ubrati vrijednih nagrada. Najznačajniji nastup u ovoj šk. g. bio je, naravno, svečani godišnji učenički koncert održan 26. travnja 1985. u vinkovačkom Kazalištu. Na programu su bile 22 točke. Nastupili su solisti na violini, klaviru, klarinetu, flauti, gitari i harmonici, dječji zbor i mješoviti zbor, muški pjevački sastav, baletna grupa i mladi, tek stasali tamburaški orkestar. Program je oblikovalo i s učenicima uvježbavalo 10 nastavnika. Kao voditeljica dječjeg zbora pojavila se po prvi puta nastavnica Marina Kopri. Krajem šk. g. kolektiv je upotpunjen s novom nastavnicom harmonike, Dragicom Marijanović.” (Markasović, 1998: 92)

“U šk. g. 1985./86. nastavnički zbor čini 10 nastavnika: Jasminka Agotić, Branka Domaćinović, Ružica Felker, Katarina Jurić, Marina Kopri, Dragica Marijanović, Irena Metz, Marijana Vuletić, Đuro Zarić i ravnatelj Zvonimir Šćepanović, a radili su sa 139 učenika instrumenta, 33 učenika pripremnog razreda i 46 učenika baleta. Ove brojke pokazuju da su nastavnici bili preopterećeni.” (Markasović, 1998: 93)

“Prisustvovali su stručnim seminarima u Neumu, Republičkom natjecanju gitarista u Zagrebu, Plenumu Zajednice ustanova muzičkih i plesnih škola SRH u Dubrovniku. Nastavna sredstva obogaćena su kupnjom HI-FI linije i televizora. Tako se kvalitetnije mogla odvijati nastava solfeggia. Kupljene su i tri gitare i ugođeni i popravljani glasoviri. Stručno su se nastavnici usavršavali na seminaru za gitaru, klavir, harmoniku i solfeggio u Neumu, a M. Vuletić i D. Marijanović pratile su Republičko natjecanje za gitariste i zborove u Zagrebu. Školska je godina 1985./86. okrunjena godišnjim učeničkim koncertom održanim 23. travnja 1986. u dvorani

vinkovačkog Gradskog kazališta "Joza Ivakić". Izvedeno je 20 točaka. Svirali su solisti na glasoviru, harmonici, gitari, flauti, plesale balerine, a nastupio je dječji zbor, te muška pjevačka grupa koju, je vodio Z. Šćepanović i kao gost. gradski zbor. Primjetna je veća zastupljenost domaćih i ruskih kompozitora u repertoaru. U šk. godinu 1986./87. učiti svirati instrument je htjelo oko 190 učenika, plesati balet pedesetak, a u pripremni razred je krenulo oko četrdesetoro djece." (Markasović, 1998: 93)

"Nastavnički se kolektiv u ovoj godini mijenjao. Otišla je Jasna Agotić, a Tatjana Ognjenović preuzela je nastavu solfeggia. Pomoć u radu školi su povremeno pružali i nestručni nastavnici poput Željka Barbe i Nenada Bande, kao i drugi, koji su bili kraće angažirani. Radi bolje organizacije učenici su prema predispozicijama bili uključeni u A ili B program, tj. zahtjevniji ili manje zahtjevan program obrazovanja. Također, sastavljen je i program rada odjela za tamburu. Taj je odjel imao problema zbog nedostatka instrumenata, a i oko motivacije djece za učenje ovih instrumenata, ali je već u samom početku svojega djelovanja pokazao da ima perspektivu. Tako je Tamburaški orkestar škole vrlo uspješno nastupio s dvije kompozicije na XX. Vinkovačkim jesenima i smotri KUD-ova osnovnih škola općine Vinkovci. Dobro se pokazao i na Festivalu tamburaške glazbe Jugoslavije u Osijeku, gdje je nastupio 17. svibnja 1987. s dvije kompozicije Julija Njikoša i jednom Janka Gregorca." (Markasović, 1998: 93-94)

Prema Markasović (1998) u školskoj godini 1987./88. školu je pohađalo čak 250 učenika.

"Ni nakon 40 godina djelovanja ove škole ne može se govoriti o njezinoj potpunoj opremljenosti. Tako je nedostajalo glazbala za tamburaški orkestar, ali je odlučeno da je rok za njihovu nabavu dvije godine. Također, učenicima je postalo obavezno opredijeliti se za sudjelovanje u školskom zboru ili tamburaškom orkestru. Iako je bilo teškoća u radu ovih dvaju školskih grupa, nisu utjecale na kvalitetu. Orkestar je nastupio na *Susretu tamburaških orkestara djece i omladine Hrvatske* u Zagrebu u sklopu *31. muzičke smotre djece i omladine Hrvatske*. Tom prigodom održan je koncert u Hrvatskom glazbenom zavodu 14. svibnja 1988. u 19 sati, a nastupili su tamburaški orkestri iz Zagreba, Našica, Samobora, Rečice, Grižana, Rijeke, Varaždina, Križevaca i Drniša. Pionirski tamburaški orkestar OMŠ "Josip Runjanin" iz Vinkovaca pod ravnanjem nastavnika Đure Zarića izveo je kompozicije "Vinkovački madrigal" Julija Njikoša. "Divertimento za flautu i tamburaški orkestar" Janka Gregorca sa solisticom Dubravkom Vukovarac i "Malog konjanika" Save

Vukosavljeva. Ondje je ostvario zapažen uspjeh svrstavši se među 5 najboljih takvih orkestara u Hrvatskoj.” (Markasović, 1998: 95)

“O radu školskog zbora povoljno se izjasnio mr. Josip Jerković, dirigent i profesor na Pedagoškom fakultetu u Osijeku.” (Markasović, 1998: 96)

“U prosincu iste godine nastavnici I. Metz, B. Domaćinović, R. Felker, M. Vuletić i N. Banda usavršavali su svoje stručno znanje na seminaru u Herceg Novome.” (Markasović, 1998: 97)

“Prvi u nizu koncerata u obljetničkoj godini bio je gostovanje uspješne altistice i profesorice Muzičke škole “Franjo Kuhac” u Osijeku Marije Vereš Kimpf, koja je pjevala skladbe Pergolesija, Wagnera i Schumanna uz glasovirsku pratnju Tatjane Ognjenović, studentice glazbe u Osijeku. One su nastupile 10. veljače 1988. u školskoj dvorani. Uz sve pripreme koncerata za širu publiku, 8. ožujka je u školskom prostoru održan i koncert učenika prvoga razreda. Središnja manifestacija proslave 40. godišnjice djelovanja ove škole bila je glazbeni tjedan od 13. do 22. travnja, u kojemu je priređeno četiri nastupa. Prvi je bio koncert održan 13. IV. 1988. u školskoj dvorani pod nazivom “Večer J. S. Bacha i W. A. Mozarta”, a nastupili su učenici viših razreda. Sljedećeg je dana bio nastup učenica iz baletne grupe mlađeg uzrasta pod nazivom “Baletna večer”. Napredniji učenici priredili su koncert raznolikog repertoara 15. IV. Glazbeni je tjedan uveličan svečanim koncertom 22. travnja u 19. sati na kojemu su nastupili bivši učenici škole, većinom srednjoškolci ili studenti, među kojima su bili Bojana Čalić, Danijela Glasnović, Mislav Novak, Renata Stočko, Damir Hadinac i Dinka Delaš. Uz prigodno obilježavanje 40. obljetnice koncertima, ni u ovoj šk. godini nije izostao uobičajeni godišnji učenički koncert u gradskom Kazalištu, koji je upriličen u svibnju i bio je vrlo bogat. Učenici solisti iz svih odjela svirali su kompozicije J. S. Bacha, Brahmsa, Vivaldija, Chopina, Čajkovskog, Berkovića, Schumanna, Glazunova i dr.” (Markasović, 1998: 97-98)

“U ovoj šk. godini osobito se istaknuo školski Tamburaški orkestar, koji se uspio plasirati na Festival tamburaške glazbe Jugoslavije, čije je odvijanje predviđeno za 1989. g. u Osijeku, a i na godišnjem je koncertu imao zapažen nastup... Radi perspektivnosti ovoga orkestra njegov voditelj nastavnik Đuro Zarić poslan je na stručni seminar za voditelje tamburaških orkestara i aranžere tamburaške glazbe u Dubrovnik.” (Markasović, 1998: 98-99)

Prema Markasović (1998) 1988./89. školu polazi 278 učenika i oko četrdeset polaznica baleta. Uz koncertnu praksu tokom godine škola se može pohvaliti i uspjesima na natjecanjima. Na natjecanjima iz violine i gitare Ines Ana Tomić završila je na prvom mjestu u kategoriji od 10 do 12 godina, Davor Philips je osvojio II. nagradu u istoj kategoriji, a Margareta Devčić i Dinko Delaš su osvojili treća mjesta u kategoriji od 12 do 14 godina.

“Školski Tamburaški orkestar je, pak, nastupio na *XIV. festivalu tamburaške glazbe Jugoslavije*, održanom 11. do 14. svibnja 1989. g. u Osijeku pod nazivom “Zvuci Panonije.” (Markasović, 1998: 102)

Prema Markasović (1998) u školskoj godini 1989./90. zaposleno je 14 nastavnika: Branka Domaćinović, Ružica Felker, Dragica Gašić Marijanović, Đuro Zarić, Marijana Vuletić, Katarina Barba, Željko Barba, Nenad Banda, Saša Šćepanović, Tatjana Ognjenović, Irena Metz, Ratko Filipović, Danijela Glasnović i Vlado Jagar, ravnatelj, a naknadno je zaposlena i Mirena Sorko na mjestu voditeljice tečaja baleta, ritmike i plesa. Mnogi nastavnici nisu bili u stalnom radnom odnosu, nego u honorarnome. Mnogi nastavnici bili su nestručni, ali su pohađali seminare na kojima su se usavršavali te su se međusobno konzultirali u želji za postizanjem boljih rezultata ili bi, poput S. Šćepanović, N. Banda i Ž. Barba, bili zaduženi za rad s učenicima koji su pohađali B program.

Kako navodi i Markasović (1998) događaj koji je svake godine bio u centru pažnje bio je godišnji školski koncert, a 1990. je godine bio održan 20. travnja u Gradskom kazalištu u 19.30 sati oko kojeg je bilo angažirano 11 nastavnika. Program se sastojao od nastupa zbora koji je vodila Tatjana Ognjenović, a potom su nastupali solisti na klaviru, tamburi, flauti, gitari, harmonici i violini. Nakon njih, uslijedila je ritmička grupa te tamburaški orkestar. Na koncertu su se izvodile kompozicije Bacha, Beethovena, Berlioza, Brahmsa, Mendelsohna, Seitza i dr.

“Aktivna koncertna sezona završila je koncertom pod nazivom “Večer za tamburu”, koji je također upriličen u školskoj dvorani 8. lipnja 1990. Uz tamburaški orkestar, nastupili su i solisti. Koncertu su bili nazočni muzikolozi Adalbert Marković i Julije Njikoš koji su se pohvalno izrazili o muziciranju ovog orkestra. On se pokazao sudjelujući i u ovoj školskoj godini na *33. muzičkoj smotri djece i omladine Hrvatske – Susretu tamburaških orkestara djece i omladine Hrvatske*, koji

se održavao 11. svibnja 1990. u Slavonskoj Požegi. Nastupio je s kompozicijama J. Njikoša, J. Canića i Borisa Krnica, a pod ravnanjem svog voditelja Đ. Zarića.” (Markasović, 1998: 104)

“U ovoj šk. godini školski je instrumentarij obogaćen dvjema tamburama, a nastavna sredstva radio-kazetofonom. Također, od dobiti prodanih ulaznica za godišnji koncert je odlučeno kupiti dobru koncertnu gitaru.” (Knjiga zapisnika sa Zbora radnika OMŠ “J. Runjanin” Vinkovci, Zapisnik od 16. V. 1990. prema Markasović, 1998: 104)

Prema Markasović (1998), s obzirom na izvršenu agresiju na Republiku Hrvatsku u 1991. godini, škola je djelovala u tim uvjetima dok je to bilo moguće.

U Zapisniku od 11. X. 1990. iz Knjige zapisnika sa Zbora radnika OMŠ “J. Runjanin”(1990), prema Markasović stoji da je u 1990. godini izglasan novi Pravilnik, sukladno izmjenama Zakona o odgoju i osnovnom obrazovanju, koje su donesene iz razloga specifičnosti rada glazbenih škola, a dotad su Nastavni planovi i programi za općeobrazovne škole bili jedini i nisu obraćali pažnju na posebnosti obrazovanja u glazbenim školama.

“Nastavnički se kolektiv u ovoj šk. godini opet izmijenio. Iz škole su otišli nastavnici Danijela Glasnović i Ratko Filipović, a kao honorarni nastavnik violine primljena je Eva Hühn, profesorica iz Osijeka, a zatim i njezina kćerka, istoga imena. Volonterski, a zatim na određeno vrijeme je gitaru počeo predavati Igor Blažević. Ostali dio nastavničkog zbora činili su Katarina Barba, Ružica Felker, Nenad Banda, Marijana Vuletić, Vlado Jagar, Tatjana Ognjenović, Eva Hühn, Dragica Gašić, Branka Domaćinović, Đuro Zarić, Željko Barba, Mirena Sorko, Marijana Šokčević, te Saša i Zvonimir Šćepanović.” (Markasović, 1998: 105)

“U ovoj je šk. godini škola promijenila i svoj naziv iz *Osnovna muzička škola “Josip Runjanin” Vinkovci* u *Osnovna glazbena škola “Josip Runjanin” Vinkovci*.” (Zapisnik od 13. II. 1991. iz Knjige Zapisnika prema Markasović. 1998: 106)

“Obogaćena je i novim nastavnim sredstvima: radio kasetofonom, video rekorderom, gitarom “Alabama” i televizorom, koje je nabavila uglavnom vlastitim sredstvima.” (Markasović, 1998: 106)

“Neumorni školski Tamburaški orkestar je sa svojih 26 članova zastupao školu na *7. smotri tamburaških i malih sastava Slavonije i Baranjske u Oriovcu* 17. XI. 1990. U prosincu je održan u

školskoj dvorani koncert (19. XII.) prigodom božićnih i novogodišnjih blagdana, a imao je 20 točaka programa. Nastupili su mali pjevački zbor, te solisti na klaviru, gitari, violini, harmonici i mali sastav Tamburaškog orkestra. Uspjeh u prvom polugodištu učenici su prezentirali internim koncertom 23. siječnja 1991. Nastupali su solisti na klaviru, harmonici i gitari.“ (Markasović, 1998: 106)

“Ubrzo, u srpnju, počinju i prva granatiranja i bombardiranja grada. U njima će stradati gotovo čitav grad. Nije ostala pošteđena ni stara gradska jezgra. Zgrada *Osnovne glazbene škole “Josip Runjanin”* i sama je smještena unutar te jezgre, pa će prva razaranja doživjeti već u rujnu 1991. Tada su Vinkovci teško napadnuti artiljerijom sa zemlje i bombardirani iz zrakoplova. Razaranja zgrade su se i dalje nastavila, pa ako je šk. g. 1990./91. još mogla biti koliko-toliko normalno organizirana i ispunjena uobičajenim školskim aktivnostima, u šk. godini 1991./92. su ratna djelovanja bila toliko silna da je bilo kakva aktivnost bila nemoguća.” (Markasović, 1998: 106-107)

U trenutku ratnih razaranja škola je, prema Markasović (1998), bila u punoj snazi, opremljena sa sveukupno 71 instrumentom, a pohađalo ju je preko 400 učenika. Zgrada je 1992. razorena do mjere da se smatralo da će obnova teško biti moguća, mnogo instrumenata se nije moglo spasiti, ali djelatnici škole organizirali su se da spase instrumente koje je bilo moguće.

“U šk. g. 1992./93., kada se ratna djelovanja donekle smiruju, djelatnici su željeli, dakle, napokon normalno raditi. Iako je prostor bio neadekvatan, želja za djelovanjem urodila je plodom. Taj prostor je također bio oštećen u ratu, pa je i njega trebalo popravljati. U njega se nije moglo smjestiti ni klavir “Yamaha”, koji je uzgred trebalo i popraviti i klavir “Blüthner”, pa su se oni privremeno nalazili u Starim Mikanovcima. Općenito, bilo je problema s instrumentima, koji su većinom uništeni ili nestali, osobito harmonike. Obnovi instrumentarija pripomogla je kupnja dviju gitara. Odvijanje nastave započelo je 25. listopada 1992. Upisalo se 132 učenika i to: u odjel za klavir 41 učenik, u odjel za gitaru 38, za flautu 5, za harmoniku 13, za tambure 35. Novost je da se od te šk. godine mogla učiti tambura kao glavni predmet, jer je do tada nastava tambure bila tečajnoga tipa. Interes za tamburu, taj tradicijski instrument, godinama je u usponu. pa “Vinkovačke jeseni” poklanjaju školi 500 000 HRD za obnovu i razvitak Tamburaškog orkestra. a od toga je novca kupljen brač sa žicama. Škola dobiva i novu ravnateljicu, Branku Domaćinović.

Kolektiv se obogaćuje i novim nastavnicima: Igorom Blaževićem, Željkom Beriće i Vesnom Komar. Ukupno je, uključujući i ravnateljicu, bilo zaposleno 5 nastavnika. Svi su nastavnici sudjelovali u siječnju 1993. na seminarima u Osijeku, a Đ. Zarić u Samoboru, gdje su informirani o novim metodičkim spoznajama i novoj literaturi. Radi objektivnih okolnosti nije bilo mnogo nastupa. No, i u gotovo nemogućim uvjetima nastavnica B. Domaćinović pripremila je svog učenika Marka Petričevića za nastup 18. svibnja 1993. na Muzičkom tjednu u Osijeku. I Tamburaški orkestar, jedna od najaktivnijih i najvitalnijih školskih grana, sudjelovao je 28. svibnja 1993. na *XVI. festivalu hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku*. Učenici su svirali na posuđenim instrumentima, jer su njihovi bili uništeni, a ipak su osvojili Srebrnu plaketu Paje Kolarića. Svoju je neuništivost ovaj orkestar pokazao i nastupom na "Vinkovačkom ljetu" 9. srpnja 1993." (Markasović, 1998: 115-116)

"Nakon dvije godine iznova je održan godišnji učenički koncert. Program se sastojao od 21 točke, a nastupili su solisti na klaviru, gitari, harmonici, blok-flauti, dječji zbor "Različak" pod ravnanjem nastavnice Vesne Komar i tamburaški školski orkestar. Koncert je održan 4. lipnja 1993. u crkvi sv. Vinka Palottija. Publici je iznenađenje bio dječji zbor "Različak", koji je djelovao tek tri mjeseca, jer je osnovan u ožujku 1993. godine, a uspio se prirediti za nastup. U pripremi koncerta sudjelovali su nastavnici Branka Domaćinović, Vesna Komar, Željka Beriće i Igor Blažević." (Markasović, 1998: 116)

Prema Markasović (1998) situacija je školske godine 1993./94. bila nešto bolja. zbor "Različak" pod ravnanjem Vesne Komar bio je vrlo aktivan te godine sa čak 13 pobrojanih nastupa te spominje kako treba izdvojiti nastup na županijskom *Memorijalu dvanaest redarstvenika* 29. travnja 1994. S programom od 22 točke nastupali su zbor "Različak", solisti na blok-flauti, flauti, klaviru, gitari i Tamburaški orkestar. Ove je godine također zaposlena Marijana Vuletić kao nastavnica gitare, a škola je iz sama financirala nabavu jednog sintesajzera i harmonike od 96 basova.

"U rujnu 1994. zbor "Različak" nastupio je na Dječjim "Vinkovačkim jesenima", u listopadu zajedno sa zborom crkve sv. Euzebija i Poliona prigodom Dana kruha, državne manifestacije, a u prosincu uveličava otvorenje Dječje knjižnice mira. Učenici su te šk. godine muzicirali na još pet kulturnih priredbi u Vinkovcima. Svoju je vitalnost škola pokazala sudjelujući na renomiranim glazbenim natjecanjima. Na *33. natjecanju učenika glazbe 1995.* je 22. ožujka u Bjelovaru

nastupila Đurđica Zarić, učenica nastavnice Branke Domaćinović. Bio je to I. krug natjecanja za učenike glasovira, a Đurđica je nastupila u II. kategoriji natjecatelja izvevši obvezatni program. Na istome natjecanju, ali u završnom krugu, Đurđica je nastupila 23. travnja 1995. u Dubrovniku. Uvijek aktivni školski Tamburaški orkestar s dirigentom Đ. Zarićem je 26. travnja u Našicama u I. kategoriji za tamburaške orkestre. Godišnji je koncert učenika OGŠ “*Josip Runjanin*” Vinkovci održan 4. svibnja 1995. u dvorani Gradskog kazališta, a bio je posvećen Danu škole i 10. obljetnici tamburaškog odjela, o čijemu je djelovanju tiskan prigodni tekst na koncertnom programu. U njemu stoji podatak da se u 10 godina postojanja toga odjela u njemu obrazovalo 170 učenika. Svoju je kvalitetu potvrdio i nastupivši na *XVIII. festivalu tamburaške glazbe u Osijeku*, održanom 12., 13., i 14. svibnja 1995. Radi obnove instrumentarija kupljena je harmonika od 96 basova, a za potrebe ovoga orkestra kupljene su dvije tambure prime, jedna brač tambura, jedna E brač tambura.” (Markasović, 1998: 118)

“OGŠ Josipa Runjanina uvijek je imala plodonosnu suradnju sa sličnim školama. Tako je njezin učenik glasovira Domagoj Vukovarac nastupio u Požegi na svečanom koncertu održanom 2. lipnja 1995. prigodom 25. obljetnice OGŠ Krešimira Baranovića. U šk. godini 1995./96. škola još uvijek trpi posljedice ratnih razaranja. Još uvijek nije u adekvatnom prostoru i nema sva potrebna glazbala, ali htijenja ne nedostaje. Škola aktivno sudjeluje u programu jubilarnih 30. “Vinkovačkih jeseni”, uveličava 120 godina utemeljenja knjižnice na promocijama knjiga... Tamburaški orkestar nastupio je *XIX. festivalu tamburaške glazbe u Osijeku* održanom 23. i 24. travnja 1996. U istome mjesecu, ali 29. upriličen je koncert učenika škole u gradskom Kazalištu, a bio je dijelom programa *Memorijala dvanaest redarstvenika* održanom pod pokroviteljstvom Ministarstva unutarnjih poslova RH. Nastupili su solisti na glasoviru, gitari, flauti, te dječji zbor i tamburaški orkestar, a publici se uvodnim riječima obratila i ravnateljica škole B. Domaćinović.” (Markasović, 1998: 120-121)

“Godina 1996. značajna je stoga što je školska zgrada u Istarskoj ulici, koja je bila teško oštećena u ratu, napokon osposobljena za uporabu zahvaljujući potpori vinkovačkog Gradskog poglavarstva i Vukovarsko-srijemske županije. Oštećenja su bila doista ogromna, pa ne čudi što je obnova zgrade dovršena tek u ovoj šk. godini. Naime. obnovljeni su unutarnji i vanjski zidovi, napravljen novi strop i krovnište. podovi. sanitarije. sve instalacije i stolarija! Na žalost, nije dostajalo novca i za obnovu pročelja. Zacjeljivanju ratnih rana uveliko je pomogao talijanski grad Campongara. U

1996. godini, zahvaljujući ovome talijanskome gradu, a osobito glazbenoj školi "A. Gramsci" di Campognara instrumentarij se u vinkovačkoj glazbenoj školi znatno popunio. Talijanski su joj prijatelji darovali u srpnju 1996.: pianino "Yamaha", električni pianino-orgulje "Casic", dvije harmonike "Pigini", jednu trubu, dvije flaute, dva stolca za pianino, jedan taktomjer (metronom), žica za gitaru ("La Bella"), dvije presvlake za gitaru, jedan klarinet, tri metalna nožna gitaristička stolca, dvije gitare "Yamaha" (C-40), jednu gitaru MI – LOR, klavir "Yamaha", a financirali su i popravak koncertnog glasovira "Yamaha" C3, kojega je svečano na uporabu 21. srpnja 1997. predao gradonačelnik Campognare Valter Mescalchin." (Markasović, 1998: 121-122)

"Uz već hvale vrijedne donacije talijanskog grada Campognara u glazbalima, škola je i kupnjom obnavljala svoju imovinu. Tako je u ovoj šk. godini kupljena jedna tambura brač A, jedna tambura prima, dvije brač tambure, te harmonika od 60 basova." (Markasović, 1998: 122)

"U šk. godini 1996./97. škola je utvrdila svoje mjesto među kulturnim institucijama u gradu Vinkovcima, ali i čitavoj Vukovarsko-srijemskoj županiji, u kojoj je još uvijek najrazvijenija samostalna škola takvog tipa, iako postoje neka privatna nastojanja oko glazbene edukacije mladih. Nakon četiri godine djelovanja u neadekvatnom prostoru u Nazorovoj 15, djelatnici i učenici 3. listopada 1996. napokon mogu raditi u svojoj zgradi u Istarskoj 3. Na svečanosti posvete obnovljene zgrade učenici su izveli umjetnički program u kojemu su uz soliste nastupili i školski zbor i Tamburaški orkestar." (Markasović, 1998: 124-125)

"Popularnosti vinkovačke glazbene škole rat nije našao, pa se u svoje prostore vraća sa 159 učenika koji polaze pripremni razred ili neki od pet odjela: za klavir, gitaru, harmoniku, tamburu i puhačka glazbala, te sudjeluju na dječjem troglasnom zboru "Različak" ili Tamburaškom orkestru." (Markasović, 1998: 125-126)

Prema Markasović (1998) i školska godina 1996./97. bila je ispunjena koncertnim događajima, tako su učenici samo u prvom polugodištu imali sveukupno šest nastupa, od kojih su tri božićna koncerta samo u prosincu. Kroz 1997. godinu učenici su nastupali u veljači, ožujku i travnju, a najintenzivnije u svibnju kada su se odvijali značajni nastupi poput gostovanja na manifestaciji *41. glazbeni tjedan 19. - 25. 05. 1997.* kojeg je priredila Glazbena škola Franje Kuhača u Osijeku, dva koncerta koja je priredila OGŠ Josipa Runjanina, *Večer uz tamburu 27. svibnja 1997.* i "Solistička večer" 28. svibnja 1997. s programom od 19 točaka. Ove je godine također nastavljena suradnja s

talijanskim gradom Campognara te su učenici OGŠ Josipa Runjanina posjetili Italiju te mogli pratiti natjecanje sedam glazbenih škola 22. - 25. travnja te predstaviti svoju školu nastupom Tamburaškog orkestra 23. travnja.

“Kao nastavnik harmonike u ovoj šk. godini zaposlio se Damir Hađinac. U šk. godini 1997./98. uoči značajne obljetnice bilježimo uz uobičajene aktivnosti i jačanje suradnje s drugim gradskim kulturnim institucijama.” (Markasović, 1998: 127)

“U ovoj šk. godini u školi se zaposlila profesorica Aleksandra Stočko i tako je iznova i vrlo aktivno zaživio odjel violine. U studenome su učenici i nastavnici pripremili koncert od 17 točaka, a u prosincu je održan raskošni “*Božićni koncert*” na kojemu su nastupili učenici iz svih odjela, školski Tamburaški orkestar i zborovi “Različak” i “Zvončići”. Dva su slična koncerta upriličena i u ožujku 1998., a osim toga su učenici prigodno nastupali na kulturnim priredbama u gradu. U travnju od 23. – 26., učenici i nastavnici škole uspješno su nastupili u prijateljskoj Campognari. Na glazbenom susretu šest glazbenih škola iz šest talijanskih gradova provincije Venezia, nastupio je 24. travnja 1998. Tamburaški orkestar vinkovačke glazbene škole, pod ravnanjem nastavnika Đure Zarića, a 25. travnja program od pet točaka izvodili su učenici Helena Marmelić, Domagoj Kordić, Ana Švangelj i Tea Žakula. a vodila ih je nastavnica Marijana Vuletić. Osim u Italiji, vinkovački su mladi glazbenici gostovali i u domovini. Nastupili su, naime, 7. lipnja na “*Koncertu učenika glazbenih škola*”, koji je održan u Donjem Miholjcu prigodom 25. obljetnice Glazbene škole “A. Harambašić” Donji Miholjac.” (Markasović, 1998: 127, 128, 134)

“Vinkovačka osnovna glazbena škola imala je u godini osnutka četiri odjela: za klavir, violinu, solo-pjevanje i harmoniku, a od glazbala tek tri vlastita glasovira i jedan harmonij. Danas u njoj postoje odjeli za klavir, violinu, harmoniku, gitaru, tamburu i puhačka glazbala. Djeca mogu i zajednički muzicirati u zborovima “Zvončići” i “Različak” te svirati u Tamburaškom orkestru. Trenutno je u školi oko 140 učenika i 8 nastavnika na čelu s ravnateljicom Brankom Domaćinović. Obzirom da će se u idućoj šk. godini 1998./99. navršiti 50 godina osnutka i kontinuiranog djelovanja ove vinkovačke glazbene škole. u njoj je zaživio slavljenički duh i ozračje. Dio svečanih događanja zbio se u svibnju 1998. Tada je od 12. – 15. održan “*Glazbeni tjedan Osnovne glazbene škole Josipa Runjanina Vinkovci*” u školskoj dvorani. Učenici škole nastupili su na tri zanimljiva

i programski raznolika koncerta, održana zaredom, a posljednji je koncert okupio goste, učenike osnovnih glazbenih škola Slavonije i Baranje.” (Markasović, 1998: 134)

4. ISTRAŽIVANJE I ANALIZA DOKUMENTACIJE ŠKOLE OD 1999.

U vremenu otkad je izdana monografija do sadašnjosti škola nipošto nije prestala, niti stagnirala u vlastitom razvoju. Od 2004. godine otvorena je srednja glazbena škola, te se škola širila na neke lokacije kao što su susjedna zgrada tadašnjoj glavnoj zgradi u Istarskoj 3, na 1. katu zgrade na križanju Kralja Zvonimira i M. A. Reljkovića, a od 2018. godine škola seli na novu lokaciju na kojoj se nalazi i trenutno, u ulicu H. D. Genschera 16E, u zgradu Fakulteta agrotehničkih znanosti u Vinkovcima, u kojoj raspolaže s 13 učionica samo za instrumente, a od školske godine 2020./2021. u Glazbenoj školi Josipa Runjanina uvođenjem općeobrazovnih predmeta u svoje programe škola je započela sa cjelovitim srednjoškolskim obrazovanjem. Slijedeći dio rezultat je istraživanja škole, školske dokumentacije i razgovora s djelatnicima škole. Nekim podacima nije bio omogućen pristup, neke se evidencije ne vode dugotrajno, a neke su nestale tijekom mnogih premještanja školske zgrade.

Školske godine 1999./2000. u prve razrede škole upisuje se sveukupno 34 učenika, od kojih je 9 upisalo glasovir, pet tamburaški odjel, 13 gitarski odjel, pet violinski, flautu je upisao jedan učenik, a isto tako i blok-flautu.

Školske godine 2000./2001. opći interes za upisom u prvi razred škole znatno je manji, svega 19 učenika, i to u samo tri odjela, u gitarski odjel upisalo se pet učenika, u tamburaški četiri, a u klavirski odjel 10 učenika.

2001./2002. školske godine u prvi razred upisuje se sveukupno 25 učenika. među njima je pet učenika upisalo gitarski odjel, pet učenika klavirski odjel, jedan učenik blok-flautu, jedan učenik harmoniku, jedan učenik klarinet, dva učenika odjel violine, te čak 10 učenika upisalo je tamburu. Iz priloženoga može se zaključiti kako je ove školske godine bio pojačan interes za tamburu. Učenica Anja Tomić sudjelovala je na Međužupanijskoj smotri mladih gitarista 4. svibnja 2002. godine.

Školske godine 2002./2003. ponovno se pokazuje značajan porast interesa za upisom u prvi razred, čak 38 učenika te je godine ušlo u školske klupe prvoga razreda. Interes je najveći bio za klavirski, gitarski i tamburaški odjel, čak 16 učenika odlučilo se za glasovir, gitaru upisuju 9 učenika, tamburu 10 učenika, dok se violinu, flautu i harmoniku odlučio upisati po jedan učenik. Učenica Ana Drinovac je osvojila II. nagradu na Međužupanijskom natjecanju 2003. iz klavira. Željko Osrečki je osvojio diplomu za sudjelovanje na Državnom natjecanju iz gitare, a Kristina Senčić osvojila je II. nagradu na Međužupanijskom natjecanju iz klavira.

Interes za upisom u prvi razred osnovne glazbene škole ostaje približan prethodnoj godini i školske godine 2003./2004. Prvi razred ove je školske godine upisalo sveukupno 32 učenika, a najveći je interes bio za tamburu i glasovir. Oba odjela dobila su 10 novih polaznika, gitarski odjel je brojao šest novih učenika, violinu je upisalo četiri učenika i flautu dva učenika. Učenica Josipa Bainac je ove školske godine pohvaljena i nagrađena za sudjelovanje na Međunarodnoj gitarističkoj smotri u Slavonskom Brodu. Matea Tomić pohvaljena je i nagrađena za sudjelovanje na Državnom natjecanju Komornih sastava, također je osvojila i II. nagradu na Međužupanijskom natjecanju iz klavira. Ana Drinovac je osvojila II. nagradu na Međužupanijskom natjecanju 2003. iz klavira. Učenica Žaneta Stević na Međužupanijskom natjecanju iz violine u I. kategoriji osvojila je II. nagradu. Anja Tomić nagrađena je za sudjelovanje na Međužupanijskoj smotri mladih gitarista 3. travnja 2004.

Ponovni porast u interesu očigledan je i školske godine 2004./2005. kada u školske klupe prvoga razreda ove osnovne glazbene škole ulazi čak 47 učenika. Najveći interes je za glasovinom kojega upisuju čak 24 učenika. Osam učenika upisalo je tamburu, šest učenika violinu, pet učenika gitaru, tri učenika flautu i jedan učenik upisao je saksofon. Ove je godine Zvonimir Gagro, Ivona Borzić, Josipa Gajčević s tamburaškim kvartetom osvojila II. nagradu na Državnom natjecanju. Anja Tomić osvojila je I. nagradu na 43. regionalnom natjecanju iz gitare u I. kategoriji, a na Državnom natjecanju osvojila je III. nagradu u I. kategoriji. Tena Bartolović osvojila je II. nagradu u I. kategoriji na 43. regionalnom natjecanju iz gitare.

Ove se školske godine otvorila i počela djelovati i srednja glazbena škola. "Srednja glazbena škola osnovana je 8. studenoga 2004., a šest godina nakon te su dvije škole spojene u jednu. Od tada nova ustanova djeluje pod nazivom Glazbena škola Josipa Runjanina."¹

Uz redovni program od četiri razreda škola je odmah nudila i dvije godine pripremnog školovanja s ciljem privlačenja i onih koji nisu pohađali osnovnu glazbenu školu. Tako se u prvoj aktivnoj 2004./2005. školskoj godini srednja glazbena škola broji ukupno 25 učenika. U prvi pripremini razred upisalo se čak 17 učenika, od njih se 10 učenika upisalo u odjel solo pjevanja, četiri učenika priključila su se teorijskom odjelu, a po jedan učenik upisali su se klarinet, trubu i trombon. U redovni prvi razred srednje škole ove prve školske godine upisalo se osam učenika. Tri učenika upisala su gitaru, dva učenika glasovir, a po jedan učenike upisao je violinu, orgulje i glazbenu teoriju.

Školske godine 2005./2006. prvi razred osnovne glazbene škole upisuje ukupno 36 učenika, a najveći interes ostaje za glasovinom, čiji odjel ojačava s 14 novih polaznika. Gitaru je odabralo 10 učenika, flautu i tamburu upisuje po pet učenika te violinu dva učenika. Srednja škola ove školske godine broji ukupno 19 novih polaznika, od kojih je ukupno šest u redovnom prvom razredu, a 13 u pripremnom. U prvom su razredu tri nova polaznika gitare, a po jedan novi učenik upisao je violinu, teoriju i solo pjevanje. U pripremnom je razredu šest novih polaznika glazbene teorije, također i solo pjevanja, a nastavu klarineta započinje polaziti jedan novi učenik. Učenica Anja Tomić nagrađena je za sudjelovanje na Međuzupanijskoj smotri mladih gitarista u Slavonskom Brodu 10. svibnja 2006. Učenici Zvonimir Gagro, Ivona Borzić, Josipa Gajčević, Magdalena Mišić pohvaljeni su za osvajanje III. nagrade s tamburaškim kvartetom na Državnom natjecanju komornih sastava glazbenih škola.

2006./2007. školske godine u prvi razred osnovne glazbene škole upisuje se ukupno 30 učenika. U odnosu na prošlu školsku godinu interes za glasovinom opet raste na 17 novih učenika. Interes za gitaru opada u odnosu na prošlu školsku godinu pa tako gitaru upisuje samo četiri učenika, također i tamburu. Flautu upisuje tri polaznika, te saksofon i violinu po jedan polaznik. U prve razrede srednje škole ove školske godine se upisuje sveukupno 24 polaznika. Teoriju upisuje četiri učenika, od kojih su tri završila pripremini program ove škole, kao i dva učenika solo pjevanja i

¹ Web stranica Vukovarsko-srijemske županije, <https://vuszh.hr/>. Pristupljeno: 18.09.2024.

jedan učenik trombona. Violinu, gitaru i klarinet upisao je po jedan učenik. U prvi pripremni razred srednje škole upisuje se šest učenika u teorijski odjel, četiri učenika upisuje solo pjevanje a po jedan učenik upisuje klarinet i saksofon. Učenik Marko Benačić pohvaljen je za osvajanje II. nagrade na 45. Regionalnom natjecanju iz gitare.

2007./2008. školske godine opći interes ponovno porasta za 10 učenika više u odnosu na prošlu školsku godinu, stoga u klupe prvoga razreda osnovne glazbene škole dolazi 40 novih učenika, a najveći interes i dalje ostaje za glasovirom, pa tako klavirski odjel broji 14 novih učenika. Gitarski odjel dobiva 11 novih polaznika, violinski 6 polaznika, tamburaški četiri polaznika, flautu upisuje 3 učenika i saksofon dva učenika. Prve razrede srednje škole započinje polaziti sveukupno 16 učenika, od kojih je četvero završilo pripremni program ove škole. Po dva učenika upisuju klavir, teoriju i flautu, a klarinet, solo pjevanje i gitaru upisuje po jedan učenik. U prvi pripremni razred u teorijski odjel polazi četiri učenika, pjevački odjel dva, a jedan je učenik upisao trubu. Učenik Ninoslav Bosančić osvojio je II. nagradu na Državnom natjecanju komornih sastava. Sara Sertić osvojila je II. nagradu u II. kategoriji na Regionalnom natjecanju u Velikoj Gorici.

Školske godine 2008./2009. u prve razrede osnovne glazbene škole upisuje se sveukupno 32 učenika, a najveći interes i dalje ostaje za glasovirom kojega upisuje 14 novih učenika. Dvostruki porast u interesu za instrument u odnosu na prošlu školsku godinu broji tambura s osam novih učenika, gitaru upisuje šest novih učenika, violinu tri učenika i flautu jedan novi učenik. U prve razrede srednje škole upisalo se sveukupno 22 učenika, od kojih je šest došlo iz drugog pripremnog razreda ove škole, a 13 upisalo prvi pripremni razred. 3 su nova polaznika teorije i solo pjevanja, dva gitare, i jedan saksofona u prvom razredu srednje škole, a u prvi pripremni razred u odjel teorije upisalo se sedam novih polaznika, pet u solo pjevanje i jedan u klarinet. Učenik Filip Beuk osvojio je II. nagradu na 47. Regionalnom natjecanju iz gitare, a na istom je natjecanju i sudjelovala i učenica Klara Videković i osvojila III. nagradu. Ove je godine na mjesto ravnatelja zaposlen Darko Domaćinović.

Školske godine 2009./2010. opći je interes za upis u prvi razred osnovne glazbene škole podjednak interesu od prošle godine s 31 novim polaznikom. Najveći interes ove školske godine pokazan je za gitaru, čiji odjel dobiva 12 novih učenika, a glasovir je na drugome mjestu s 10 novih učenika. Violinski odjel dobiva četiri nova polaznika, tamburaški odjel tri, a za flautu se odlučilo dva učenika. U prve se razrede srednje škole ove školske godine upisalo sveukupno čak 36 učenika.

od kojih 22 učenika polaze prvi razred, a među njima je osam učenika dolazi iz drugog pripremnog razreda ove škole, a preostalih 14 učenika od 36 upisuje prvi pripremini razred. U prvom razredu srednje škole glasovir upisuje četiri učenika, teoriju sedam učenika, violinu dva učenika, solo pjevanje četiri učenika, gitaru dva učenika, a klarinet, trubu i flautu upisuje po jedan učenik. U prvom pripremnom razredu ove školske godine najviše je novih polaznika solo pjevanja, njih sedam, a u teorijski se odjel upisuje pet učenika. Po jedan učenik upisali su saksofon i klarinet. Učenica Nicole Antunović osvojila je II. nagradu u II. kategoriji na Regionalnom natjecanju gudača u Velikoj Gorici. Na istom je natjecanju učenica Vanesa Jakuš osvojila III. nagradu.

2010./2011. školske godine interes za upis u prvi razred osnovne glazbene škole ponovno raste na 37 novih polaznika. Čak 21 je novi učenik upisao je glasovir, a interes za gitaru ostaje jak s 11 novih polaznika. Tamburu i violinu upisuju samo dva učenika ove školske godine i flautu samo jedan novi učenik. Ove je školske godine ukupan odaziv za upis u prve razrede srednje škole brojao ukupno 25 novih učenika, od kojih je 11 upisalo pripremini program. Od 11 ih je pet upisalo teoriju, četiri pjevanje i po jedan učenik su upisali klarinet i saksofon. U prvi razred srednje škole ukupno se šest učenika upisalo nakon pripremnog programa ove škole. od kojih su se četiri upisala u teoriju, zajedno s druga tri učenika, a dva su upisala pjevanje. Dva su nova polaznika odabrala klavirski odjel i po jedan učenik upisao je violinu, flautu i orgulje. Učenik Filip Beuk osvojio je II. nagradu na 49. Regionalnom natjecanju iz gitare

“Od 01.rujna 2010. god. Osnovna glazbena škola Josipa Runjanina Vinkovci pripojena je Srednjoj glazbenoj školi Vinkovci. Od tada nova ustanova djeluje pod nazivom Glazbena škola Josipa Runjanina.”²

2011./2012. školske godine interes za prvi razred osnovne glazbene škole ponovno značajno raste u odnosu na prošlu školsku godinu. pa tako prvi razred upisuje čak 47 novih polaznika. Najveći interes ove je godine bio za tamburu s 11 novih učenika. a glasovir ih upisuje 10. Novost je ove godine klarinet kojeg također upisuje 10 učenika, a oživljava i odjel harmonike u koji se upisuje šest učenika. Za gitaru se odlučilo osam učenika. a za violinu dva učenika. Ove se školske godine u prve razrede srednje škole upisuje sveukupno 20 učenika. od kojih je čak 11 u pripremnom

² Web stranica glazbene škole Josipa Runjanina. <https://runjanina.hr/>. Pristupljeno: 15.09.2024.

razredu, a tri su učenika upisala prvi razred srednje škole nakon završenog pripremnog programa. U srednju su školu u odjel teorije ove godine upisana samo tri učenika, flautu i pjevanje odabrala su dva učenika i po jedan učenik se odlučio za violinu i klarinet. Od 11 učenika upisanih u prvi pripremini razred srednje škole čak 10 ih se odlučilo za solo pjevanje, a jedan je učenik upisao klarinet.

Školske godine 2012./2013. interes za upis u prvi razred osnovne glazbene škole ostaje jak, s ukupno 43 nova polaznika. Najveći interes se pokazuje za glasovir, za koji se odlučilo 11 novih polaznika. Gitaru je upisalo devet učenika, tamburu osam učenika, violinu i harmoniku po pet novih učenika, po prvi puta je zabilježen interes za violončelo, kojemu je škola ugodila, tri učenika, a flautu i saksofon po jedan učenik. Ove školske godine u prve se razrede srednje škole upisuju ukupno 26 učenika, od kojih je 14 u pripremnome razredu. Od njih je troje upisalo tamburu, koju je škola omogućila ove godine upisati u srednjoškolskom programu. Šest učenika upisalo je solo pjevanje, po prvi puta se pojavljuje interes za kontrabas kojega su upisala dva učenika, također i teoriju, a jedan učenik je upisao klarinet. Teorijski odjel prvoga razreda srednje škole dobiva četiri nova polaznika, klavirski tri, solo pjevanje i flautu upisuju po dva nova učenika i jedan učenik tamburu.

Školske godine 2013./2014. u prvi razred osnovne glazbene škole upisuju se ukupno 42 učenika, od kojih 12 upisuju glasovir, a 11 učenika upisuju gitaru. Dok interes za tamburu značajno opada u odnosu na prošlu školsku godinu, svega je 4 nova učenika tambure, interes za violinu značajno raste na čak devet zainteresiranih novih učenika. Harmoniku upisuju četiri učenika, a flautu dva učenika. Prvi razredi srednje škole dobivaju ukupno 25 novih polaznika, od kojih se 15 upisalo pripremini program. Među njima je ove školske godine osam učenika upisalo solo pjevanje, pet tamburu i po jedan učenik kontrabas i klarinet. U srednjoj školi u klavirski odjel prvoga razreda upisala su se dva učenika, teorijski tri, a gitaru, saksofon, flautu, violinu i klarinet upisao je po jedan učenik. Učenica Petra Karaban osvojila je I. nagradu na Regionalnom natjecanju iz flaute, a zatim II. nagradu na Državnom natjecanju iz flaute. Prema uvidu podataka iz eMaticе 2013./2014. školske godine ovu školu pohada ukupno 246 učenika.

Školske godine 2014./2015. sveukupno je 46 novih učenika prvoga razreda osnovne glazbene škole, a gitarski odjel ponovno osvaja najveći interes s 15 novih učenika, dok je glasovir upisalo 12 učenika. Tambure je upisalo šest učenika, flautu i violinu po četiri učenika, harmoniku i

violončelo po dva učenika te klarinet jedan učenik. Prvi razredi srednje škole ove godine broje sveukupno 29 novih učenika, od njih se 13 upisalo u prvi pripremni razred. Među njima je sedam učenika odabralo solo pjevanje, tri tamburu, dva glazbenu teoriju i jedan učenik klarinet. I pjevački odjel prvoga razreda srednje škole uživao je najveći interes ove školske godine s pet novih polaznika. Četiri učenika upisala su glazbenu teoriju, tri tamburu, dva gitaru i po jedan učenik odabrali su flautu i kontrabas. Među učenicima prvog razreda srednje škole ove godine se našlo čak osam učenika sa završenim pripremnim programom ove škole. Prema uvidu podataka iz eMatice 2014./2015. školske godine ovu školu pohađa ukupno 284 učenika.

2015./2016. školske godine u prvom razredu osnovne glazbene škole našlo se 45 novih učenika, a najviše ih se odlučilo ove godine za glasovir, svega 18 učenika. 11 novih učenika upisalo se u gitarski odjel, šest učenika u violinski odjel, četiri učenika u tamburaški odjel, dva učenika odlučila su se za harmoniku, tri za flautu te jedan učenik za klarinet. Ove je školske godine u prvim razredima srednje škole sveukupno 20 učenika, od kojih je pet položilo pripremnim program ove škole. Od njih su tri učenika upisala pjevanje, a dva tamburu. Među ostalim novim polaznicima prvoga razreda dva su učenika odabrala glasovir, također dva učenika odabrala su glazbenu teoriju, a gitaru i pjevanje po jedan učenik. U prvi pripremnim sedam je učenika upisalo solo pjevanje, a dva učenika tamburu. Prema uvidu podataka iz eMatice 2015./2016. školske godine ovu školu pohađa ukupno 308 učenika.

2016./2017. školske godine ukupno je 48 novih učenika u prvom razredu osnovne glazbene škole, a najviše, njih 17, pokazalo je interes za glasovinom. Po sedam učenika upisalo se u gitarski i tamburaški odjel, 8 učenika upisalo je harmoniku, 6 učenika upisalo je violinu i 3 flautu. Ove školske godine u prve razrede srednje škole upisalo se sveukupno 21 učenik. Prvi razred u odjelu klavira upisalo je četiri učenika, gitaru je izabralo također četiri učenika, a tamburu, violinu, pjevanje i teoriju po jedan učenik. U prvom pripremnim razredu nalazi se devet učenika, od kojih je sedam upisalo solo pjevanje, a tamburu i klarinet su upisali po jedan učenik. Prema uvidu podataka iz eMatice 2016./2017. školske godine ovu školu pohađa ukupno 324 učenika. Ove godine na mjesto ravnatelja zapošljava se Igor Blažević.

Školske godine 2017./2018. ponovno je 48 novih učenika upisano u prvi razred odjela ove osnovne glazbene škole i već preko pet godina. brojeći od ove školske godine. interes za upisom u osnovnu glazbenu školu je kontinuirano preko 40. što je bilo iznimno u prethodnome desetljeću života ove

ustanove. Od 48 novih učenika ove godine ih je najviše interesirala violina, čak 13 učenika. Glasovir je upisalo devet učenika, tamburu osam učenika, klarinet i gitaru po šest učenika, flautu četiri učenika i harmoniku dva učenika. U prve se razrede ove školske godine upisalo sveukupno 23 učenika, a samo jedan od njih dolazi iz drugog pripremnog razreda ove škole. U harmonikaškom odjelu prvoga razreda srednje škole upisalo se tri učenika ove godine, isto toliko upisalo je klarinet. Gitaru je upisalo dva učenika, a glasovir, teoriju i solo pjevanje po jedan učenik. Tamburu je u prvom razredu pripremnog programa upisalo dva učenika, teoriju jedan, a solo pjevanje sedam učenika. Prema uvidu podataka iz eMatice 2017./2018. školske godine ovu školu pohađa ukupno 354 učenika.

Školske godine 2018./2019. ponovno se događa značajno povećanje u interesu kada se u prvi razred osnovne glazbene škole upisuje 67 novih učenika. Najviše učenika upisalo je gitaru, čak 17, a ove školske godine ojačao je i violinski odjel s 15 novih polaznika. Glasovir je upisalo 14 učenika, tamburu devet učenika, harmoniku šest učenika, flautu pet učenika i klarinet jedan učenik. U prvim je razredima srednje glazbene škole ove godine sveukupno 20 učenika, od kojih je devet upisalo pripremini program, a dva učenika upisala su prvi razred nakon završenog pripremnog programa koji nudi ova škola. U prvom pripremnom razredu ove godine nalazilo se sedam novih solo pjevača, a tamburu i teoriju upisao je po jedan učenik. Od 10 učenika u prvom razredu srednje škole pet ih se ove godine odlučilo za glazbenu teoriju, tri za harmoniku, dva za pjevanje i jedan za tamburu. Prema uvidu podataka iz eMatice 2018./2019. školske godine ovu školu pohađa ukupno 288 učenika.

2019./2020. školske godine interes za početak obrazovanja u osnovnoj glazbenoj školi ostaje jak s 56 novih polaznika. Najviše ih se odlučilo za glasovir, njih 20, 12 učenika upisalo je gitaru, 8 harmoniku, 7 violončelo, 5 tamburu i 4 violinu. Prvi razredi srednje škole ove godine broje ukupno 24 učenika. U prvom su razredu srednje škole tri učenika upisala violinu, dva učenika glasovir, četiri pjevanje, a po jedan učenik upisao je flautu, harmoniku, teoriju i gitaru. Pet učenika je došlo iz drugoga pripremnog razreda ove škole. U prvom pripremnom razredu sedam je novih učenika solo pjevanja, a po dva učenika upisala su teoriju i tamburu. Prema uvidu podataka iz eMatice 2019./2020. školske godine ovu školu pohađa ukupno 328 učenika.

2020./2021. školske godine u prvi se razred osnovne glazbene škole upisuje 38 novih polaznika. 15 učenika upisalo je gitaru, devet učenika klavir, šest je novih učenika violine, a četiri nova

učenika harmonike. Flauta broji dva nova učenika, a tambura i violončelo po jednog novog učenika. Ove školske godine u prve razrede srednje škole upisalo se ukupno 29 učenika, od kojih je samo jedan došao iz drugog pripremnog razreda. 15 je učenika prvog razreda srednje škole, a među njima četiri učenika odlučila su se za glazbenu teoriju, tri za violinu, dva za tamburu i flautu i po jedan učenik za harmoniku, solo pjevanje, glasovir i klarinet. Tamburu je u prvom pripremnom razredu upisalo šest učenika ove godine, također i solo pjevanje, a glazbenu teoriju dva učenika. Od ove školske godine Glazbena škola Josipa Runjanina uvela je cjelovito srednjoškolsko obrazovanje tako što je uvela i općeobrazovne predmete u svoje programe. Učenica Sara Vučko osvojila je Srebrnu nagradu na Međunarodnom natjecanju iz teorije glazbe IMMCC Maribor 2021. Kristijan Granić osvojio je I. nagradu i plasirao se na prvo mjesto na Međunarodnom natjecanju iz harmonije i polifonije. Prema uvidu podataka iz eMaticice 2020./2021. školske godine ovu školu pohađa ukupno 315 učenika. Ove godine kao ravnateljica zaposlila se Dinka Peti.

2021./2022. školske je godine upisano 56 novih učenika u prvi razred osnovne glazbene škole. Ponovno najveći interes uzima glasovir za kojega se odlučilo 19 učenika. Gitaru upisuje, kao i prethodne školske godine, 15 novih učenika, violinu upisuje osam učenika, harmoniku sedam učenika, tamburu tri učenika, flautu dva učenika, a violončelo i klarinet po jedan učenik. Ove školske godine prvi razred srednje škole upisalo je ukupno 29 učenika, od kojih je 11 u prvom pripremnom razredu. Pet učenika odabralo je solo pjevanje, tri učenika tamburu, dva učenik glazbenu teoriju i jedan učenik klarinet. U teorijski odjel prvoga razreda ove srednje škole dolazi pet novih polaznika, također toliko i u pjevački odjel. Tri učenika upisala su tamburu, dva učenika glasovir, i po jedan učenik harmoniku i gitaru. Kristijan Granić osvojio je I. nagradu u II. kategoriji na Međunarodnom natjecanju iz harmonije i kontrapunkta. Prema uvidu podataka iz eMaticice 2021./2022. školske godine ovu školu pohađa ukupno 303 učenika.

Školske godine 2022./2023. u prvi razred upisuje se 45 novih učenika. Najviše polaznika odlučilo se za glasovir, njih 15. Gitaru je upisalo 10 učenika, harmoniku osam učenika, violinu pet učenika, tamburu četiri učenika, a tamburu, saksofon i klarinet po jedan učenik. Ove školske godine u prve razrede srednje se škole upisalo sveukupno 20 učenika. Tamburu je u prvom razredu srednje škole upisalo tri učenika, dva učenika upisala su teoriju, a klavir, flautu, violinu i harmoniku upisao je po jedan učenik. U prvom pripremnome razredu tri nova polaznika upisala su tamburu, isto toliko i glazbenu teoriju, solo pjevanje i harmoniku upisala su po dva učenika, a flautu je upisao jedan

učenik. Kristijan Granić na natjecanju "Kornelije" u Beogradu I. nagradu iz slušanja i zapisivanja, I. nagradu iz teorije glazbe, I. nagradu iz harmonije i II. nagradu iz polifonije. Prema uvidu podataka iz eMaticice 2022./2023. školske godine ovu školu pohađa ukupno 303 učenika.

Prošle 2023./2024. školske godine broj je novih učenika u prvom razredu osnovne škole ponovno prerastao 60, čak 62 nova polaznika upisala su se u prvi razred. Čak 22 učenika odabrala su glasovir za svoj instrument, gitarski odjel broji 11 novih polaznika, harmoniku upisuje devet novih učenika, tamburu osam učenika, violinu sedam učenika, violončelo dva učenika, a flautu, saksofon i klarinet upisali su po jednog novog polaznika. Prve razrede ove srednje škole prošle je školske godine upisalo sveukupno 29 novih polaznika. Prvi pripremni razred upisalo je čak 16 učenika, od kojih je sedam upisalo solo pjevanje, šest tamburu, dva harmoniku i jedan glazbenu teoriju. Glazbenu teoriju u prvom razredu srednje škole upisala su četiri učenika, a isto toliko i solo pjevanje. Dva učenika upisala su tamburu, a po jedan učenik upisao je glasovir, klarinet i gitaru. Prema uvidu podataka iz eMaticice 2023./2024. školske godine ovu školu pohađa ukupno 310 učenika.

Iz navedenih podataka o ukupnom broju učenika koji pohađaju školu prikupljenih iz eMaticice školu od 2013. svake godine pohađa približno 300 učenika, može se uočiti značajan porast u prvih pet godina s obzirom na to da je najmanji broj upisanih učenika bio 254 školske godine 2013./2014. koja je ujedno bila i prva godina od koje je bilo moguće pratiti podatke u trenutku istraživanja, a najveći je broj upisanih učenika bio 354 školske godine 2017./2018. Osim toga, rast i razvoj kvalitete škole vidan je angažmanom oko otvaranja novih školskih programa, bilo da je u pitanju uvođenje nastave novoga instrumenta ili otvaranje srednje škole ili uvođenje općobrazovnih predmeta, u ekspanziji škole, u rezultatima na natjecanjima i osvojenim nagradama, a bez obzira na ispise i prekide školovanja, školu svake godine kontinuirano pohađa oko 300 učenika. Škola je i dalje vrlo koncertno aktivna, ali u trenutku istraživanja nikakva evidencija nije bila na raspolaganju za uvid, međutim sa sigurnošću se može reći da je škola nastavila održavati manifestacije poput završnoga koncerta i "Glazbenog tjedna". Također natjecanja je bilo više nego što je zabilježeno u matičnim knjigama, ali evidencija o sudionicima i njihovim rezultatima tih natjecanja nije bila dostupna na uvid.

Prema popisu iz dokumentacije Škole u 2022. godini Škola raspolaže sa sveukupno 25 računala od kojih su 22 za potrebe obrazovanja. Ove je godine v. d. ravnatelj Darko Domaćinović, a Glazbena škola Josip Runjanin broji sveukupno oko 300 polaznika. Od trenutnih 68 zaposlenika Škole njih 59 su nastavnici. Od njih 59 otprilike je 40 stručnih nastavnika i zaposlenih na neodređeno, ali i među ostalima su na primjer studenti glazbene pedagogije, nekoga instrumenta ili drugoga glazbenoga područja, kojima je Škola oduvijek nastojala pružiti priliku za prvo radno iskustvo, ili nastavnici bliske struke s prijašnjim raznolikim iskustvom, ili su vanjski suradnici, ali svi redovno pohađaju stručna usavršavanja.

Trenutno u školi klavir predaju Željka Beriđ, Katarina Čulo, Maja Đaković, Martina Kuterovac, Vlatka Fureš Peko, Kristina Starčević, Nikolina Tomić, Nikolina Topić, Branimir Pepić, Mihael Raff i Luka Senčić. Solfeggio trenutno predaju Ivona Kir Harkanovac, Jasmina Krha, Zrinka Liščić, Dinka Peti i Dragan Begić, a početnički solfeggio predaje Anđela Blažević. Kao nastavnici gitare zaposleni su Mia Čorak, Hrvoje Bilić, i Igor Blažević. Nastavu tambura trenutno vode Matko Bačić, Tihomir Damjanović, Tomislav Majačić i Luka Senčić. Kao nastavnici teorijskih glazbenih predmeta zaposleni su Marko Fureš i Ksenija Pešić. Nastavnici violine su Ivana Huk, Aleksandra Stočko, Tena Vulić, i Filip Nemet-Gužvić. Nastavu violončela vodi Irena Kranjčević. Kao nastavnik flaute zaposlena je Petra Marković. Kao nastavnik saksofona zaposlen je Adam Koruga. Nastavu harmonike vode Blanka Brlić, Marina Jovičić, Dario Glavaš, i Vanja Živanović. Ritmiku, funkcionalnu tjelesnu tehniku i suvremeni ples u školi suvremenoga plesa vode Antonija Jurčević, i Silvija Kasumović, Nastavnica povijesti glazbe je Zdenka Ivanković. Nastavu pjevanja trenutno vode Sanja Čurko, i Tamara Šarlija. Nastavu klasičnoga baleta predaje Martinjuk Hin, Olesja, a učiteljica u predškoli plesa je Valentina Rajković. Kao pomoćnica u nastavi zaposlena je Darija Lokas. Nastavu talijanskog i engleskog jezika vodi Natalija Bošnjak, a kao pedagoginja i nastavnica Latinskog jezika zaposlena je Florina Zagorc. Kao nastavnik sociologije i psihologije zaposlen je Matija Čutić, nastavu vjeronauka predaje Antonela Klisović, nastavu matematike vode Valentina Kobašević Karaula i Valerija Pavlović, kao nastavnik etike i informatike zaposlen je Davor Marušić, nastavu likovne umjetnosti vodi Ivan Matančević, nastavu geografije Josip Mikinac, kao nastavnik njemačkog jezika zaposlena je Sara Pope, nastavnik za tjelesni i zdravstveni odgoj je Luka Sušac, nastavu hrvatskog jezika i filozofije vodi Viktorija Šokčević Vrbanić, nastavu povijesti Marko Vujeva, a kao v. d. ravnatelja trenutno djeluje Darko Domaćinović.

Trenutni pročelnici šest odjela škole su³:

- Odjel za klavir: pročelnica Željka Berić
- Odjel za gitaru, violinu i violončelo: pročelnik Igor Blažević
- Odjel za tambure, klarinet, flautu i solo pjevanje: pročelnik Matko Bačić
- Odjel za harmoniku, suvremeni ples i talijanski jezik: pročelnica Blanka Brlić
- Teorijski odjel: pročelnica Zdenka Ivanković
- Odjel općeobrazovnih predmeta: pročelnik Marko Vujeva

Od instrumenata u vlasništvu škole trenutno su tri glasovira, devet pianina, 8 harmonika (3 male od 72 basa, 3 srednje od 96 basova i 1 velika od 120 basova, po jednu trubu, blok-flautu, flautu, klarinet i dvije tube, a u vlasništvu je i određenog broja gitara i tambura koji nije bio dostupan za vrijeme istraživanja.

Ako proučimo podatke o interesu za upis u prvi razred osnovne glazbene škole iz grafikona (vidi sliku 1.), uz varijacije, kroz 25 zabilježenih godina uvjerljivo raste s vremenom.

³Web stranica glazbene škole Josipa Runjanina, <https://runjanina.hr/>. Pristupljeno: 15.09.2024.

Slika 1. Broj novoupisanih u osnovnu glazbenu školu Josipa Runjanina od 1999. do 2023. godine. Izvor: matični podaci škole.

Podaci o interesu za upis u prve razrede srednje škole (vidi sliku 2.) više varira, najmanji broj od 15 učenika bio je 2007. godine, međutim već dvije godine poslije u prvim razredima srednje škole našlo se rekordnih 36 učenika. Od tada toliki broj učenika nije upisan ni u jednoj godini u prve razrede srednje glazbene škole do danas, ali prosječno prvi razred upiše 24 učenika, krivulja pokazuje stabilnost u rasponu od 20 do 30 učenika svake godine, ako izuzmemo dvije godine u kojima je odaziv bio najveći i najmanji te se ne može utvrditi značajniji pad ili rast u interesu učenika.

Slika 2. Broj novoupisanih u prve razrede Srednje glazbene škole (uključujući i pripremne) od 2004. do 2023. godine. Izvor: matični podaci škole.

5. ZAKLJUČAK

Nakon analize prikupljenih podataka može se zaključiti kako se glazbeno obrazovanje s vremenom definitivno osnažuje, kroz razvoj i proširenje glazbene škole i njezinih programa, koncertnom aktivnošću, rezultatima na natjecanjima i stalnim trudom i ulaganjem u njezinu opremljenost, stručnost djelatnika i postizanje rezultata. Unatoč financijskim i političkim neprilikama, slabom omjeru nastavnika u odnosu na broj učenika, sve je te probleme Glazbena škola Josipa Runjanina u Vinkovcima prebrodila i uvijek postigla rezultate te ostala i koncertno aktivna, a pretežito je vidjela porast ili stabilnost u interesu za upisom u njene programe.

6. LITERATURA

Duraković, L. (2019). *Glazba kao odgojno sredstvo u formiranju "socijalističkog čovjeka": nastava glazbe u osnovnim školama u Hrvatskoj (1945-1965)*. Zagreb: Hrvatsko muzikološko društvo

Markasović, V. (1998). Osnovna glazbena škola Josipa Runjanina Vinkovci 1948. – 1998. B. Domaćinović, V. Markasović i T. Šalić (Ur.), *Glazbeni život u Vinkovcima do osnivanja glazbene škole 1948. godine* (str. 35-43), *Pedeset godina osnovne glazbene škole Josipa Runjanina Vinkovci 1948. – 1998.* (str. 47-237)

Glazbena škola Josipa Runjanina (2021). *O nama* Preuzeto s: <https://runjanina.hr/proba/o-nama/> Pristupljeno 15. rujna. 2024.

Vukovarsko-srijemska županija (2024). *Glazbena škola Josipa Runjanina Vinkovci otvorila svoja vrata svima zainteresiranima* Preuzeto s: <https://vusz.hr/glazbena-skola-josipa-runjanina-vinkovci-otvorila-svoja-vrata-svima-zainteresiranima/> Pristupljeno 18. rujna. 2024.